

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ” –
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА**

**КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА
ПЕДАГОГИКА”**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

СПЕЦИАЛНОСТ

НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Образователно-квалификационна степен:	Бакалавър
Професионална квалификация:	Педагог, начален учител
Срок на обучение:	4 (четири) години (8 семестъра)
Форма на обучение:	Редовна
Код:	01.03.4.10
Въведена от учебната:	2019 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

В условията на динамично променящите се социалноикономически и културни условия пред подготовката на кадрите, призвани да осъществяват образователната политика в различните етапи и степени на образователната система стоят сериозни предизвикателства и важни задачи. Подготовката и квалификацията на учители за началния етап на основната образователна степен е в съответствие със съществуващата необходимост от специалисти с необходимите знания, умения и компетенции, изграждащи цялостната структура на професионалната педагогическа компетентност.

Специалността „Начална училищна педагогика” от професионално направление 1.2. Педагогика за образователно-квалификационна степен „бакалавър” и професионална квалификация „педагог, начален учител” е насочена към подготовка на висококвалифицирани специалисти в областта на началното образование, притежаващи фундаментални и специални знания, умения и компетенции за успешно реализиране в учебно-възпитателната и научно-изследователската сфера на педагогическата дейност.

Специалността „Начална училищна педагогика” отговаря на съвременните изисквания и очаквания на обществото по отношение на сложната дейност, свързана с

обучението, възпитанието, социализацията и развитието на учениците в началните класове.

Разработената учебна документация на специалността е в съответствие с най-новите тенденции в съдържателното и процесуално-технологично усъвършенстване на системата на началното образование, с отчитане на международния опит и съхранение на националните традиции и постижения в областта на образованието и възпитанието на съвременния ученик.

Учебният план е предназначен да осигури обучение с оглед специфичните изисквания на Република Гърция.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на специалност „Начална училищна педагогика” са разработени съобразно изискванията на Закона за висшето образование, приетите в България стандарти в областта на професионалната подготовка на учители за началния етап на основната образователна степен, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС №289 от 07.11.2016 и вътрешните правила за управление на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Обучението по специалността е с продължителност 4 години (8 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 2565 часа и дава общо 240 ECTS кредита, които са разпределени в осемте семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл.44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ бр. 89/12.10.2004 г.).

В структурата на учебния план са включени задължителни, избираеми и факултативни дисциплини: Задължителните учебни дисциплини (2190 ч. – 207 кредита) осигуряват изграждането на базисната общетеоретична и специализираща платформа в подготовката по специалността „Начална училищна педагогика”. Студентите овладяват знания от различни области на научното познание (педагогика, психология, философия, социология, езикознание). Важно място в цялостната подготовка по специалността заема дидактическата и частнометодическата проблематика. Овладяването на професионални умения и компетенции се реализира и в условията на занятия с практическа насоченост – практически упражнения, хоспетиране, практикуми, 60 часа текуща педагогическа практика и 180 часа преддипломна педагогическа практика в началния етап на основната образователна степен.

Избираемите учебни дисциплини (375 ч. – 33 кредита) се въвеждат от IV семестър и дават възможност да бъде разширена и надградена общетеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. В рамките на обучението по избираемите учебни дисциплини на студентите се предоставят условия за задълбочаване, конкретизиране и обогатяване на овладяваните знания и формираните умения и компетенции в рамките на задължителните учебни дисциплини. Избираемите учебни дисциплини са разпределени в две групи: първа група – педагогически, психологически и частно-дидактически; втора група – интердисциплинарни и приложно-експериментални

дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-педагогическата реализация на учителите. Съотношението между задължителните и избираемите учебни дисциплини е 85% : 15%.

Факултативните учебни дисциплини предоставят възможност за обогатяване на знанията, уменията и компетенциите на студентите, в зависимост от разнообразната насоченост на техните интереси. В процеса на своето обучение в рамките на бакалавърската специалност „Начална училищна педагогика“ всеки студент задължително избира поне една факултативна учебна дисциплина с хорариум 15 академични часа.

Дипломирането на студентите изисква полагане на държавен практически изпит в начално училище, държавен изпит по чужд език и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), с което придобиват 10 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Бакалавърската програма „Начална училищна педагогика“ има за цел подготовката на специалисти, чиито образователни и квалификационни характеристики, позволяват успешно осъществяване на обучението, възпитанието, развитието и социализацията на учениците в началния етап на основната образователна степен за постигане на изискванията на Държавните образователни стандарти.

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява изграждане у началните учители на следните професионални компетенции:

А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- притежава общонаучна подготовка, свързана с актуалната и перспективна ориентация на хуманитарното и природонаучното познание;
- владее на необходимото равнище психолого-педагогически знания, позволяващи успешна ориентация в проблемното поле на началната училищна педагогика;
- познава и владее понятийно-терминологичната система на началната училищна педагогика;
- владее методиката на обучение и възпитание по всички учебни предмети за I-IV клас, в т.ч. и по отношение на извънкласните и извънучилищните дейности;
- използва разнообразен образователен софтуер и съвременни информационни технологии;
- използва актуална научно-техническа информация, художествена и научно-популярна литература в процеса на обучение;
- формира адекватно отношение към медиите във връзка с действието на много рискови фактори върху децата;
- компенсира пропуските в семейното възпитание, породени от редица съвременни социални явления и дефицити, поставяйки акцент върху възпитанието на съответни ценности;
- владее техниките на вербалното и невербалното общуване с децата от I-IV клас;

- умее да анализира и отчита резултатите от своята дейност, и гъвкаво да я преустройва, осъществява научно-методическа дейност и участва в работата на научно-методически обединения;

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:

- развива, усъвършенства своите педагогически способности (комуникативни, конструктивно-технически, организационни, оценъчни, психотерапевтични и др.) и работи непрекъснато за своето самообразование;

- проявява интерес и популяризира добрия педагогически опит, съдейства за усъвършенстване на практиката на обучение и възпитание чрез реализацията на редица новаторски идеи и подходи;

- владее изследователски стратегии, чрез които ще осъществят на високо научно равнище емпирични и теоретични разработки по определени творчески проекти;

- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

- умее самостоятелно да планира и организира професионално-педагогическата дейност, както и да използва разнообразните ресурси на образователната, научната и културната среда;

- може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения и нововъведения в педагогическата теория и практика;

- познава и може да прилага диагностични методики, да подготвя и осъществява самостоятелно педагогически изследвания;

- притежава умения за диагностициране и оценяване на равнището на развитие на различни сфери на личността на ученика;

- цени професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи ефективно в условията на екипна организация на дейността.

Г. Формиране на личностни и професионални качества:

Резултат от академичната подготовка по специалността е изграждането на цялостна професионална педагогическа култура на началния учител, която намира проявление във формирането на значими професионално-личностни качества като педагогическа наблюдателност, педагогическа общителност, педагогическо творчество и емоционална устойчивост и др.

Завършващият специалност «Начална училищна педагогика», притежава изградени следните компетентности:

1. Академична компетентност:

Знания, умения и отношения, свързани с педагогическата, психологическата, методическата и специално-предметната подготовка, както и умения за учене през целия живот:

- теоретични знания по учебните предмети, които преподава в I – IV клас, както и знания в областта на педагогиката, психологията, методиката;

- знания и съответни умения за прилагане на иновативни образователни технологии, техники и методи на преподаване и оценяване по различните учебни предмети;

- познания за когнитивното, емоционалното и физическото развитие на децата в начална училищна възраст за адекватна организация на обучението в зависимост от индивидуалните им потребности;

- владение на методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изяви възможности;

- умения за формиране у учениците на комуникативна компетентност, критично и конструктивно мислене;

- наличие на положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване, и на умения за личностна и професионална саморефлексия и самооценка, и позитивна нагласа към вътрешноинституционална квалификация.

2. Педагогическа компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с планиране на педагогическия процес и на урока като основна организационна форма, изразяващи се в:

- познаване на държавните образователни стандарти и учебните програми по преподаваните учебни предмети и умения за дефиниране на ясни образователни цели и избор на подходи и техники за учене и мотивиране на учениците;

- ефективна работа с ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изяви дарби;

- приложение на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците, за осигуряване на учениците възможност да упражняват и прилагат придобитите знания, да развиват творческо мислене;

- управление на процеса на усвояване на знания, формиране на умения и нагласи за успех у учениците, за самостоятелен живот, за междуличностно и межкултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия и др.

- възпитание и максимално развитие и изява на личностния потенциал на всеки ученик, съобразно индивидуалните му заложи, способности, интереси;

- разработване и прилагане на ефективен инструментариум за проверка и оценка (диагностика) на постигнатите резултати на учениците;

- осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от ученика, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;

- подпомагане на социалната интеграция на ученици със затруднения чрез инициране и организиране на различни форми на взаимодействие;

- насърчаване на участието на учениците във формите на ученическото самоуправление и при обсъждането и решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план.

3. Комуникативна компетентност

Умения за работа в екип, свързани с:

- ефективно партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в разработването на стратегии за развитие на образователната институция и в дейностите за тяхната реализация;

- конструктивно професионално взаимодействие с колегите и подкрепа на ръководния екип на институцията, активно участие в работата на педагогическия съвет, поемане на допълнителни отговорности, свързани с вземане на решение в условията на училищна автономия;

- проява на положително отношение към политиките и практиките на институцията, участие в извънкласни и извънучилищни, културни и социални дейности;

- Умения за работа с родители и други заинтересовани страни за:

- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху учениците и за утвърждаване авторитета на институцията;

- подкрепа на родителите на ученици със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми – изолацията, бедността и др.;

- активно сътрудничество с родителите, с обществения съвет, училищното настоятелство и други партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и проекти в рамките на повишената училищна автономност.

4. Административна компетентност

Знания и умения, свързани с познаване и прилагане, спазване на:

- нормативната уредба за системата на училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;

- ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;

- законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;

- етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познаване на правата на човека и на детето, спазване на професионалната етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на учениците.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

В съдържателен и организационен аспект обучението по специалността „Начална училищна педагогика”, въведените кредитна система и система по качеството на образованието позволяват на подготвяните учители да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда в страната, да повишават квалификацията си и да продължават образованието си в България и извън нейните предели.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Успешно завършилите специалността придобиват образователно-квалификационна степен «бакалавър» и професионална квалификация «педагог, начален учител». Те са подготвени за осъществяване на професионална учебна и възпитателна дейност в

началния етап на основната образователна степен на общообразователното училище и на специализираните и профилираните училища.

Завършилите бакалавърска специалност „Начална училищна педагогика” имат следните възможности за професионална реализация:

- начален учител;
- учител-възпитател в началното училище;
- възпитател в извънучилищни институции за деца;
- преподавател в школи за работа с деца;
- консултант-експерт в различни институции, работещи по проблемите на децата в начална училищна възраст.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които бакалаврите от специалност „Начална училищна педагогика” могат да заемат, са от:

- клас 2 - Специалисти:
 - 23 Преподаватели
 - 234 Учители в началния етап на основното образование (I –IV клас) и в предучилищното възпитание и подготовка
 - единична група 2341- Учители в начален етап на основното образование (I –IV клас) (учител, начален етап на основното образование (I –IV клас), учител, подготвителен клас);
 - единична група 2359 – Други преподаватели, и.д. (помощник-директор, учебна дейност, възпитател, педагог).

Допълнителна квалификация

- Възможност за получаване на второ висше образование
- Продължаване на образованието в образователно-квалификационна степен „магистър” и образователно-научна степен „доктор”
- Участие в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.

Квалификационната характеристика на специалността „Начална училищна педагогика” за образователно-квалификационна степен „бакалавър” с професионална квалификация „педагог, начален учител” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.). Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

СПЕЦИАЛНОСТ: НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1.Обща и възрастова психология	4.5	8.История на българското образование	4.5
2.История на педагогиката	5.0	9.Педагогика – II част. Дидактика	6.0
3.Педагогика – I част. Теория на възпитанието	5.0	10.Педагогическа психология	4.5
4.Съвременен български език	4.5	11.Чужд език	6.0
5.Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3.0	12.Педагогическа социология	6.0
6.Чужд език	5.0	13.Спорт	3.0
7.Спорт	3.0		
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
14.Предучилищна педагогика	7.0	19.Методология и методи на педагогическите изследвания	6.0
15.Начална училищна педагогика	7.0	20.Философия на образованието	4.0
16.Социална педагогика	7.0	21.Сравнително образование	6.0
17.Специална педагогика	7.0	22.Правни основи на образованието	3.0
18.Чужд език	2.0	23.Приобщаващо образование	2.0

		Избираеми дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	5.0
		1.Методи на реформаторската педагогика 2.Социално развитие на детето 3.Възпитателни идеи в детската литература 4.Психолого-педагогическа диагностика на детското развитие 5.Промоция на здраве 6.Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето 7.Детско експериментиране 8.Културно-историческа теория за развитието на играта 9.Детска театрална игра	4.0
		Избираеми учебни практикуми (студентите избират един от посочените практикуми)	
		1.Писмена и говорна култура 2.Артпедагогика 3.Решаване на детски конфликти 4.Метод „Монтесори“ 5.Разработване на образователни проекти 6.Планиране и организация на сюжетно-ролевата игра 7.Екологическа експертиза на образователната среда 8.Социологически методи за изследване на детската игра 9.Оказване на първа долекарска помощ	
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
24.Основи на училищния курс по математика в началните класове	3.0	31.Методика на обучението по природни науки	5.5
25.Новогръцки език	5.5	32.Теоретични основи на обучението по математика в началните класове	4.5
26.Дидактика на новогръцки език и литература	6.0	33.Теория и методика на музикалното възпитание	4.5
27.Методика на физическото възпитание и спорта	4,5	34.Интеркултурно образование	4.5
28.Практикум „Първите дни на детето в училище“	3.0	35.Словесно-изпълнителско изкуство	3.0

Избираеми дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) – Първа група	4.0	Избираеми дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	4.0
1.Преходът към училищен живот в историята на педагогическите теории 2.Синергетичен подход в обучението и възпитанието 3.Медийна педагогика		1.Доцимология 2.Текстовите задачи в началното обучение по математика 3.Педагогическа диагностика на математическите способности	
Избираеми дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) – Втора група	4.0	Избираеми практикуми (студентите избират един от посочените практикуми)	4.0
1.Интерактивни методи на учебно-възпитателната работа 2.Педагогическо моделиране на урока по математика 3.Детска спортна анимация		1.Организиране отбиха на децата 2.Актьорски тренинг за учители 3.Интерактивни методи при обучението по математика	
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
38.Методика на обучението по математика в началните класове 39.Теория и методика на изобразителното изкуство 40.Методика на обучението по родинознание 41.Методика на обучението по технологии и предприемачество	6.0 5.0 6.0 5.0	44.Текуща педагогическа практика 45.Преддипломна педагогическа практика 46.Дипломиране 46.1.Държавен практически изпит в начално училище 46.2.Държавен изпит или защита на дипломна работа	5.0 15.0 10.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	4.0		
1.Проектно-базирана учебна дейност в началното училище 2.Психолого-педагогически основи на творческата дейност по математика 3.Методика за развитие на социалната компетентност			
Избираеми практикуми (студентите избират един от посочените практикуми)	4.0		

1.Електронни учебни средства в образованието 2.Конструктивно-технически и технологични дейности 3.Изобразителни техники в началното училище			
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни учебни дисциплини за I семестър

1.ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация: Настоящата учебна програма условно може да се раздели на четири части. В първата част са включени уводни въпроси. Тяхното съдържание е свързано с предмета на общата психология, развитието на психиката, с методите за изследване. Във втората част са включени теми, които отразяват спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси. Тези процеси се представят в тяхната взаимна свързаност и обусловеност от други психични явления. Третата част от програмата е свързана с проблемите на личността. Включени са теми, които позволяват да се получат знания както за структурата на личността, така и за нейни отделни свойства. При конструиране на тези три части от програмата се отчита необходимостта от разглеждане на проблемите за психичните процеси, свойства, състояния, но от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки схващания относно същността на психичните феномени. Четвъртата част от програмата е свързана с проблеми на възрастовата психология. Разглеждат се въпроси, отнасящи се до периодизацията на детското развитие; факторите за формиране на психиката; спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси през различни възрастови периоди; до особеностите на динамиката на развитието на личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Познавателни, емоционални, волеви процеси: Предмет на общата психология. Развитие на психиката. Методи за получаване на психични факти. Аналитични психични процеси. Усещане. Възприятие. Познавателни процеси – конструи на вторични образи. Въображение. Мислене. Опосредстващи

психични процеси. Памет. Внимание. Емоции – специфика и функции. Форми на емоцията и нейната промяна. Поведение – видове и същност. Свойства на личността. характеристика на възрастови периоди: Психични състояния. Съзнание. Психични свойства на личността. Потребности, интереси, мотиви. Онтологическа характеристика на развитието на психиката на човека. Психическо развитие на детето преди постъпване в училище. Психически новообразувания в начална училищна възраст. Особенности на психическото развитие на ученика от средна училищна възраст. Психическо развитие на юношата.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се осъществява чрез прилагане на различни форми на лекции: уводна, проблемна, класическа. В процеса на тяхното провеждане се използват средства за онагледяване, а илюстрацията на принципи и закономерности се извършва чрез данни от собствени и чужди емпирични изследвания. Семинарните упражнения се извършват чрез прилагане на различни подходи: посредством беседа по предварителен план; обсъждане на доклад на студента; чрез защита на теза и антитеза и др. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа включва различни варианти на задачи, изпълнявани в библиотека или в домашни условия. Тук се има предвид следното: подготовка за всяка тема, която е предмет на семинарно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на теми за специфика на душевни феномени, на теории за тяхното обясняване и детерминираност.

2.ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 3л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Невена Филипова, катедра „Педагогика”

E-mail: nevef@swu.bg

Анотация: История на педагогиката е част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. В този контекст дисциплината заема съществено място в професионалната квалификация на студентите. Съдейства за формиране на обективно отношение към педагогическото наследство на педагозите класици. Допринася за осмисляне и прилагане в практиката на онези педагогически идеи от миналото, които се отличават с актуалност и непреходност.

Съдържание на учебната дисциплина: Поява и развитие на педагогическите идеи до XIX век: Научен статут на История на педагогиката. Възпитателни грижи за подрастващите в докласовото общество – съдържание и сравнителна характеристика. Училището и педагогическата мисъл в Древността. Училищна практика и идеи за възпитанието през Средните векове. Образованието в епохата на Възраждането. Педагогически възгледи на ранните социалисти – утописти. Педагогика на Реформацията и Контрареформацията. Ян Амос Коменски – основоположник на педагогическата наука. Възпитателна теория и практика в Европейското просвещение. Френската буржоазна революция и въпросите на образованието. Образованието и педагогическите учения през

XIX – XX век: Й.Х. Песталоци за образованието. Педагогическа дейност и възгледи на Р. Оуен. Немската педагогика от края на XVIII и началото на XIX в. Идеи за образованието в Руската педагогика. Педагогически теории от края на XIX и началото на XXв. Марксистически идеи за възпитанието. А.С. Макаренко за педагогическата теория и практика. В.А. Сухомлински за формирането на гражданина.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: в учебния процес преподавателят предлага учебното съдържание по дисциплината предимно чрез лекции, като осигурява време за въпроси и отговори. За семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи и казуси. **Извънаудиторната заетост** предвижда разработки на реферати, доклади, курсови проекти, библиографска справка и др. Преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и връзка между учебното съдържание и задачите за извънаудиторната дейност на студентите.

3.ПЕДАГОГИКА – I част. ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Николай Цанков, катедра „Педагогика”

E-mail: ntzankov@swu.bg

Анотация: В хода на обучението студентите се запознават с основните теории за възпитанието. Формират се и се развиват основни умения за дизайн на възпитателната среда в детската градина и началното училище. Дисциплината дава възможност за: повишаване интереса на студентите към проблематиката свързана с възпитанието, развитието и социализацията на децата и подрастващите; осмисляне на основните концепции за проектиране и реализиране на възпитателните взаимодействия в детската градина, съвременното училище и извън него; дизайн на възпитателния процес, съобразно съвременните изисквания и предизвикателства; осмисляне на основните парадигми на възпитание, принципите, формите и методите за възпитанието и тяхната интерпретация не само като основни категории (конструкти) в науките за тях, но и интерпретирането, проектирането и реализирането им като реалности (събития). **Основна цел** на обучението не е само усвояване на базови знания от педагогическата наука, науката за образованието, формиране и развиване на умения свързани с пълноценното проектиране и реализиране на възпитателния процес в детската градина и началното училище, но и изграждане на адекватно отношение към спецификата на професионалната дейност на учителя и резултатите от нея, т.е. формиране и развиване на компетентност.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут и методология на теориите за възпитанието. Обект, предмет, основни категории и понятия, функции и задачи на теорията на възпитанието. Теорията на възпитанието в системата на педагогическите науки и връзките ѝ с другите науки. Източници на теорията на възпитанието. Парадигми възпитанието. Основни теории за възпитанието. Същност

(референтни значения) на възпитанието. Цели на предучилищното и училищното възпитание. Възпитанието като социално явление. Обществената необходимост от възпитанието. Възпитанието и другите социални феномени. Социални функции на възпитанието. Възпитателна система. Компоненти на възпитателната система. Възпитателен процес. Същност, характерни особености, закони и закономерности на възпитателния процес. Етапи на възпитателния процес. Принципи на възпитателния процес. Обща характеристика. Класификация. Съдържание и особености. Форми на възпитателни взаимодействия. Класификация и характеристика на формите на възпитание. Концептуален замисъл и композиционна рамка на формите на възпитание. Възпитателно общуване. Методи на възпитание. Същност. Класификация. Характеристика. Съдържателни акценти във възпитанието: Светогледно възпитание. Интелектуално (умствено) възпитание. Нравствено възпитание. Възпитание в патриотизъм. Естетическо възпитание. Физическо възпитание. Здравно възпитание. Полово възпитание. Трудово възпитание. Екологично възпитание. Религия и възпитание. Социално възпитание. Емоционално възпитание. Предизвикателства пред възпитанието.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните диалогични и интерактивни методи на обучение приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване не ключовите и професионалната компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализът на различни казуси и инциденти от практиката създава възможности за осъзнаване на професионалните роли. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

4.СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Биляна Тодорова, катедра „Български език”

E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия в езикознанието, да им представи езиковата система като йерархична система, изградена парадигматично и изразяваща се синтагматично в речта. Въвежда се дихотомията език-реч, представят се последователно всички езикови равнища – от фонетичното до синтактичното. Разчита се изключително много на извънаудиторната заетост на

студентите. По време на курса ще се наблегне на основните понятия, на проблемните области, на практическото прилагане на теоретичните познания, на дискусията. В рамките на курса всеки студент ще има поне две контролни работи и поне една индивидуална задача.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикът като система. Парадигматично и синтагматично равнище на езика. Фонетика. Звук и фонема. Звук и буква. Транскрипция. Гласни фонemi в българския език – класификации. Съгласни фонemi в българския език – класификации. Суперсегментна система на езика. Интонация. Ударение. Сричка. Видове срички в българския език. Сричка и морфема. Видове морфemi. Морфемен разбор. Морфологията като част от граматиката. Части на речта – класификация. Именна система на българския език. Съществително име. Прилагателно име. Части на речта. Именна система на българския език. Числително име. Местоимение. Части на речта. Глагол. Лице, число, вид на глагола. Части на речта. Глагол. Време, залог и наклонение на глагола. Преизказност (ренаратив). Неизменяеми части на речта. Наречие. Предлог, съюз, частица, междуметие. Морфологичен разбор. Части на речта и части на изречението. Синтаксисът като дял от граматиката. Видове словосъчетания. Видове изречения – класификация. Просто изречение. Главни части на изречението. Второстепенни части на изречението. Сложно изречение. Видове сложни изречения. Синтактичен разбор. Лексикална система на българския език. Видове отношения между думите – синонимия, антонимия, омонимия, паронимия. Лексикална система на българския език. Видове лексеми според техния произход и функция.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* включва практически упражнения с хорариум 45 часа. Часовете се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на онагледяващи средства (илюстративен материал, таблици, схеми). Особено важно е да се подходи към проблемите от различни гледни точки, да се очертаят различни виждания и решения на дискусийните теоретични и практически проблеми. *Извънаудиторна заетост:* Като самостоятелна работа в рамките на извънаудиторната заетост студентите ще откриват особеностите на конкретен тип текст на фонетично, морфологично, синтактично и лексикално ниво с оглед на стилистичните му особености. Работи се с текстове (писмени или аудиотекст) и въз основа на анализа на неговите различни нива се правят изводи за спецификата му. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа и др. Темите и задачите за всяка конкретна разработка студентът изпълнява в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя след осъществено събеседване със студента. Съдържанието на разработката е в пряка зависимост от темата.

5.ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Седмичен хорариум : 1л+0су+1пу

Вид на изпита: писмен

Лектор:

Доц. д-р Николай Цанков, катедра „Педагогика”

E-mail: ntzankov@swu.bg

Анотация: Учебното съдържание по дисциплината е структурирано така, че са търсени възможности за интегриране на дейности по приложение на информационните и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда. Обучението е насочено към развиване на компетентностите и специфичните умения на педагогическите специалисти с акцент върху: (1) познаване на възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес; (2) познаване на техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници; (3) познаване и планиране на използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците; (4) умения за прилагане на информационните и комуникационните технологии в работата, подпомагане и мотивиране на децата/учениците за формиране на дигитални умения; (5) познаване и прилагане на изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигуряване на децата/учениците сигурна и безопасна среда, включително и за работата в интернет среда; (6) владеење на техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците.

Съдържание на учебната дисциплина: Области на приложение на информационните и комуникационни технологии в предучилищното и училищното образование. Възможности за приложение на електронните таблици в дейността на учителя - MS Excel. Създаване, форматиране на електронни таблици с приложение в предучилищното и училищното образование. Формули и функции. Възможности на информационните и комуникационни технологии за представяне на информация. Компютърни презентации в предучилищното и училищното образование. Дизайн и изисквания към компютърните презентации за учебни цели. Възможности на MS Power Point за създаване на авторски компютърни презентации. Компютърно базирани интерактивни технологии в предучилищното и училищното образование. Интерактивни бели дъски – технологични решения и функционалности. Интерактивен софтуер за предучилищното и училищното образование. Виртуални класни стаи. Системи за създаване и споделяне на електронно образователно съдържание. Електронни платформи в предучилищното и училищното образование. Софтуер за създаване на мултимедийни приложения. Образователни портали. Приложение на информационните технологии при работа с деца със специални образователни потребности. Компютърно базиран мултисензорен и игрови подход. Уеб портали с ресурси, подходящи за обучение на деца със специални образователни потребности. Специализиран софтуер. Облачни технологии. Характеристики и функционални възможности за предучилищното и училищното образование. Споделяне на съдържание. Онлайн комуникация чрез имейл и скайп. Използване на онлайн формуляри – Office 365 Forms, в работата на учителя за провеждане тестове и анкетни проучвания. Възможности на Microsoft Sway за създаване онлайн учебни презентации, Приложение на OneNote в учебния час. Бележник на класа.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните методи на обучение е базирано на приложението на информационните и комуникационни технологии и работата в дигитална среда приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на

лекциите като дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване на професионалната компетентност на бъдещите педагогически специалисти. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

6. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elena.kondeva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част I) е насочен към актуализацията на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език. **Целта** е в края на курса студентите да разполагат с активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковите умения за **ниво A1**. Те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на английски език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина: Hello everybody! Introduction, numbers(1-100), phonetic transcription, the English alphabet. Everyday objects: indefinite article a/an; plural nouns. The verb “to be”/forms/, present yourself to the class, meeting people, countries and nationalities/vocabulary and pronunciation/. Possessive adjectives; possessive’s; have got; Talking about you and your family /family members/. In a café /Everyday English/; prices. Food & Drink /expressing quantity/; How many/How much. The world of work; Jobs and their definitions; write about a friend or a relative. Present Simple Tense1 - affirmative; spelling /3rd p.sg./. What does he/she do? ; Daily activities. Adverbs of frequency and their position in the sentence. Present Simple Tense2 – making questions and negatives. Verbs and nouns that go together /collocations/ - - vocabulary section. Opposite adjectives /vocabulary/. Prepositions of time /in, on, at/. Leisure activities; What do you like doing in your free time? Furniture /vocabulary/. There is /There are - impersonal constructions; some/any; What’s in Pierre’s briefcase? Prepositions of place; Describe a house or a flat /describing where you live/; Linking words. Modal verb: Can / Can’t (expressing abilities). Present & Past /past simple tense of the verb „to be”; Where were you

yesterday? /talking about you/. Social expressions; on the phone /Everyday English/. Subject pronouns and object pronouns. Super Kids / reading comprehension/; could / couldn't.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** Писане на обява за работа; Подготовка на кратки устни изложения по определена тема; Изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; Преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; Изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers“, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

7. СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване. Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за II семестър

8. ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Невена Филипова, катедра „Педагогика“

E-mail: nevef@swu.bg

Анотация: История на българското образование е съществена част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. Заема важно място в

професионалната им квалификация и спомага за формиране на обективно отношение към българското педагогическо наследство.

Съдържание на учебната дисциплина: Българското образование до освобождението (1878г.): Поява на първите български училища. Охридска и Преславска книжовно-просветни школи. Богомилска просвета и възпитание. Идеи за образованието във Втората българска държава. Българското образование по време на османското владичество. Европейско Просвещение и българско Възраждане. Революционно-демократическа педагогическа мисъл – Раковски, Каравелов, Ботев за образованието на българските деца. Образованието и българската педагогика след освобождението/1878/: Училищното законодателство в Княжество България и Източна Румелия – Марин Дринов, Ив.Гюзелев, К.Иречек, Р.Каролев и Йоаким Груев за образованието. Българското образование след Съединението. Петър Нойков, Михаил Герасков и Христо Максимов за възпитанието на българските деца. Марксическата педагогическа мисъл в България – идеи за образованието и просветната политика. Реформаторски идеи за обучението и възпитанието в България през първата половина на XX век. Законодателни инициативи в областта на образованието от втората половина на XX век.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* в процеса на обучение преподавателят поднася предвиденото учебно съдържание по дисциплината чрез лекция, като осигурява време за въпроси и отговори. В семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи, казуси и др. *За извънаудиторна заетост:* за разработване на реферати, доклади, курсови проекти, подготовка на казуси и др. преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и др.

9. ПЕДАГОГИКА – II част. ДИДАКТИКА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Добринка Тодорина, катедра „Педагогика”

E-mail: todorina@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е един от фундаменталните за педагогическите специалности. Тъй като включва изучаването на Обща дидактика, той е основа и за изучаването на частните дидактики, т.е. методиките на обучението по различните учебни предмети. Обучението по дисциплината обхваща основните дидактически проблеми: научен статут на дидактиката, процес на обучение, съдържание на обучението, принципи на обучението, методи на обучението, методи за проверка и оценка, интерактивни методи на обучение, организационни системи на обучение, форми на обучение, урокът като основна организационна форма на обучение, подходи за усъвършенстване на урока, работа с неуспяващите и надарените ученици.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа пропедевтика, телеономична, обектна и нормативна дидактика: Статут на дидактиката. Обучението като основна дидактическа категория. Структуриране на обучението. Съдържание на

обучението. Принципи на обучението. Интерпретация на принципите на обучение от позициите на новото педагогическо мислене. Технологична дидактика /методи на обучение, системи и форми на обучение/ и урокът като основна организационна форма на обучение: Методи на обучението. Характеристика на методите на обучение /същност и изисквания/. Организационни системи на обучение. Организационни форми на обучение. Урокът като основна организационна форма на обучение. Подходи за усъвършенстване на урока. Проблемът за работата с неуспяващите, изявените и надарените ученици.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение; дискусия, диспути по определени въпроси; работа в екип за решаване на проблемни въпроси и задачи, казуси, разработка на инструментариуми и тестове, разработка на проекти за подготовка и провеждане на уроци; презентации; работа в интерактивна образователна среда с прилагането на различни интерактивни методи на обучение. *За извънаудиторна заетост:* проучване на документи; анализиране на документи; анализиране на литературни източници; решаване на проблемни въпроси и задачи; изработване на библиографски справки; разработка на казуси и тестове; експериментална работа в училище; разработка на групови индивидуални проекти; участие в научни форуми; разработка на съвместни публикации с преподаватели; работа в студентски проблемни групи и други.

10. ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Мария Мутафова, катедра „Психология”

E-mail: mariamutafova@swu.bg

Анотация: Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране личността на ученика. Целта на обучението по педагогическа психология е студентите да усвояват психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те да се запознаят с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците. Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психопрофилактиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на педагогическата психология. Методи за психолого-педагогическо изследване. Психологични теории, значими за личността на ученика. Учебна дейност и личностно израстване на учениците. Мотивация за учене на учениците. Саморегулативни системи на личността на учениците. Психологически закономерности на сензорното познание. Психологически

закономерности на мисленето в обучението. Вниманието – условие за резултатно обучение. Съвместната познавателна дейност в обучението. Въображението в обучението. Паметта в обучението. Формиране на волята в педагогическия процес. Чувствата и емоциите в учебно-възпитателния процес. Психология на ученическия клас. Психологични основи на индивидуалния подход. Стиллове на учителя за психологично взаимодействие с учениците. Работоспособност на учениците. Качества, необходими за психологическата компетентност учителя в педагогическата му дейност.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда чрез активни методи на взаимодействие в релацията преподавател-студент във вербален и невербален аспект с подходящо онагледяване – схеми, аудио- и видеоматериали. Самостоятелната работа предвижда: тестове (4 броя); разработка на реферати; превод на статии от английски, немски и френски език по психология от списания и Internet; създаване на видеоматериал, представляващ интерес от психологична гледна точка за целите на обучението.

11. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elena.kondeva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част II) е естествено продължение на първата част и е насочен към допълнително усъвършенстване на получените умения за четене и слушане с разбиране, съставяне на текстове и диалози. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази на **ниво А1**, които им позволяват да се изразяват на втория език, така че да бъдат разбирани от други негови носители, както и да съставят писмени текстове от официалния и неофициалния езиков регистър.

Съдържание на учебната дисциплина: Then and now -When I was young; Past simple tense¹ /past actions/; time expressions. Interrogative - past simple; short answers; word order. Regular & Irregular verbs: past simple tense² /spelling; positive and negative statements/. Describing a holiday. Telling a story – oral and written presentation. Special occasions: Everyday English. Two famous firsts /reading comprehension; vocabulary/. Vocabulary – dependent prepositions, giving directions, linking words. Going shopping – countable & uncountable nouns food and drink /vocabulary revision/. What’s the date? – social expressions. Polite requests; I like / I’d like; Ordering a meal in a restaurant; likes and dislikes. Writing a formal letter. Food around the world – translation; discussion. Writing a paragraph about meals and traditions in your country. Opposite adjectives – vocabulary. Writing – describing a city; linking words; compound nouns. Comparatives & Superlatives; The world’s best hotels; City / Country life – listening comprehension. Directions – section: prepositions of movement. In a clothes shop – communication; Clothes /vocabulary/. Describing people – physical appearance.

Present Continuous Tense expressing activities:- happening now - happening in the near future.
Present simple vs. Present continuous. Possessive pronouns; Whose is this?

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформление структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

12. ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попковчев, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по „Педагогическа социология“ въвежда студентите в сложни явления, които се наблюдават в граничните научни области между педагогиката и социологията. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани за основни проблемни полета в педагогическата социология, за техния произход и проекции върху взимането на педагогически решения в реалния процес на обучение и възпитание в училището и други социално-педагогически институции. *Приложно-практически* – да се формират критични умения и навици за разпознаване и анализ на социални проекции в педагогически явления и за практическото им овладяване, за да реализират те по-успешно педагогическите цели на фона на съвкупното и сложно действие на разнообразните социални, културни и политически фактори в педагогическите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на педагогическата социология. Образованието - компонент на структурата на обществото. Училището като педагогическа институция. Социализация на подрастващите. Фактори (институти) на социализацията. Училищният клас като социално-педагогическа общност. Микросоциология на училищния клас. Професията на учителя. Учителят в професията. Възпитателни отношения. Взаимоотношения между учители и ученици. Социална интеграция на подрастващите. Социален контрол, девиантно и делинквентно поведение.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на всяка лекция се провежда кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. Три часа от лекционното време се отделя за текущ контрол върху лекционния материал (три контролни работи с оценка).

За семинарните упражнения: Основната **цел** на семинарните упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за приложение на теоретичните знания при анализа на реални социално-педагогически проблеми. Предвидени са разнообразни теми по изучавания курс, които конкретизират общите постановки. От тях по преценка на преподавателя или по желание на студентите се избират такива, които предизвикват интерес или са актуални за даден социален момент. Естеството на обсъжданите теми предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (провеждане на блиц-социално проучване), евристична беседа, дискусия.

За извънаудиторната заетост: Съставяне на библиография по определен проблем. Рефериране на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии). Рецензиране на статия върху теоретично социолого- педагогическо изследване. Рецензиране на статия върху емпирично социолого-педагогическо изследване. Самостоятелно съставяне на методика за социолого-педагогическо проучване. Изготвяне на доклад върху лично проведено социолого-педагогическо проучване.

13.СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.** Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за III семестър

14.ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Елка Янакиева, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: Студентите се запознават с целта, задачите и съдържанието на предучилищната педагогика, овладяват нейните основни понятия и се научават активно и адекватно да си служат с тях. Пред тях се разкрива системата на предучилищното възпитание в България и нейното специфично значение за развитието на детето и подготовката му за училище. Представени са целта, задачите и съдържанието на работата с децата от предучилищна възраст в цялостния процес и в отделните моменти от живота и дейността на децата в различните възрастови групи. Курсът има обзореен характер, с насоченост към овладяване преди всичко на съдържанието на основните понятия и обогатяване на общата педагогическа култура на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и основни насоки на предучилищната педагогика: Предучилищната педагогика като наука: предмет, научно-изследователски задачи и функции. Педагогическият процес в детската градина като обект и предмет на научното изследване. Детето от предучилищна възраст като субект на възпитателния процес. Предучилищното възпитание в системата на българското образование. Педагогическият процес в детската градина. Организация на предметно-развиващата среда в детската градина. Приемственост между детската ясла, детската градина и училището. Работа със семейството. Организация на живота и дейността на децата в детската градина: Програма и програмна система за организация на живота и дейността на децата в детската градина. Теория на играта – произход в историята на обществото (Л.Виготски, А.Леонтиев, Д.Елконин, М.Мид). История на играчката като предмет на изкуството и като средство за възпитание. Класификация на детските игри (творчески и игри с правила). Разновидности на творческата игра (сюжетно-ролева игра, театрализирана игра, строително-конструктивна игра). Структурни елементи на дидактичната игра. Подготовка на децата за училище.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Лекциите се подкрепят с примери от възпитателната практика, използват се аудиовизуални средства (учебни филми). Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Семинарните занятия* предоставят възможност за по-задълбочено запознаване със съдържанието на предучилищната педагогика, овладяване и разширяване на понятийния апарат, развитие на умения за методологично и теоретично мислене, овладяване на методите за изследване конкретно на предучилищната педагогика, избор и извличане на конкретна информация от първоизточниците, използване на аргументите на доказателството и отхвърлянето. *Практическите упражнения* акцентират върху връзката между теорията и практиката, помагат на студентите да разберат връзката между избора на методите за работас децата и детерминантите на обогатяващото педагогическо взаимодействие, повишават интереса към специалността, подкрепят процеса на разбирането на същността социалната значимост на бъдещата професия. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на библиографски справки и реферати;

самостоятелно посещение на детската градина и извършване на наблюдения и дейности (отчитат се потребностите на детската градина от компетентни помощници при подготовката на празниците и развлеченията, а също така и при провеждането на разходки и екскурзии, участие в самостоятелните творчески игри на децата), педагогически съчинения (есета, научни проучвания, проекти, дидактични игри, театрализирани игри); консултации в приемното време на преподавателя.

15.НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината «Начална училищна педагогика» е насочен към проблемите на цялостния образователен процес в началното училище. В центъра на вниманието е спецификата на обучението и възпитанието в началните класове и произтичащите от това особености на съдържанието и процесуално-технологичното конструиране на педагогическия процес. Новите педагогически реалности пораждат необходимост от съответни промени в структурата и функционирането на системата на началното образование. Ефективността на учебно-възпитателния процес в началния етап на основната образователна степен зависи в голяма степен от подготовката на педагогическите кадри. Динамиката на протичащите процеси в образователната среда изисква у бъдещите начални учители да бъде формирана висока педагогическа култура, в която важно място заемат усвоените педагогически знания, формираните умения и компетенции, създадените отношения и нагласи. От курса на обучение по дисциплината Начална училищна педагогика се очаква да бъдат решени именно задачи, свързани с изграждането на отговаряща на съвременните изисквания професионална компетентност на бъдещия начален учител.

Съдържание на учебната дисциплина: Системата на началното образование пред необходимостта от обновяване. Научен статут на Началната училищна педагогика. Началната училищна педагогика и проблемът за развитието на личността. Началното образование в аспекта на историческата динамика. Началното образование в българската образователна система. Педагогическият процес в началните класове. Същност и съдържание на обучението в началните класове. Мотивация на учебната дейност на учениците в началното училище. Принципи и правила на обучение в началното училище. Форми и методи на обучение в началното училище. Педагогически дизайн на урока в началното училище. Процесът на възпитание в началното училище. Методи и форми на възпитание в началния етап на основната образователна степен. Оценъчно-диагностична дейност в началното училище. Учителят в началното училище.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа

в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. **За извънаудиторна заетост:** анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

16. СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попков, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по дисциплината „Социална педагогика“ има за цел запознаване на студентите с основите на социалната педагогиката като наука, върху чийто съдържание се изграждат знанията по редица дисциплини от учебния план, подсигуриращи подготовката за социалната работа с деца и с възрастни. Предвидените за изучаване теми обхващат базови и с принципно значение тематични полета от областта на дисциплината. Придобитите в система знания от студентите позволяват рефлексия върху типични ситуации при работата с деца и възрастни от различни контингенти, с различен социален статус и здравословно състояние. Учебното съдържание се реализира в две форми – лекция и семинарно упражнение. Учебната дисциплина е пряко свързана с изучаването на дисциплините от социалния и психологическия цикъл.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на педагогиката. Научен статут на социалната педагогика. Социална педагогика и социална работа. Социално възпитание и развитие на личността. Човекът в процесите на социализация. Система на социалното възпитание. Гражданско възпитание. Социално възпитание при лица с отклонения в поведението. Социално възпитание при лица в неравностойно положение. Семейството и социалното възпитание. Социално възпитание във възпитателни организации. Средствата за масова комуникация като фактор за възпитанието и социализацията на личността. Религиозни организации и социализацията на личността. Институции за ресоциализация. Професията на социалния педагог.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – ex cathedra, активно се използва минилекцията и интерактивни техники (групови дискусии, обсъждане на мини-ситуации, представяне на студентски тези). Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят получените на лекциите знания чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите. Практическите занятия имат за цел да операционализират теорията към конкретни практически аспекти на социалното възпитание чрез използване на дидактически направляван изследователски подход на студентите. **Самостоятелната**

подготовка предвижда: подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др.; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост; защитата на разработките е по време на семинарите или в индивидуални консултации с преподавателите..

17. СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Пелагия Терзийка, катедра „Педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Специална педагогика” включва изучаване на основните проблеми на различните направления на специалната педагогика. Предназначена е за студентите от педагогическите специалности и има за **цел** да ги запознае с: основните типове дизонтогении, терминологията, основните характеристики на лицата с отклонения в психофизическото и социалното развитие; със симптоматиката и протичането на даден тип аномалност; основните корекционно-рехабилитационни форми на взаимодействие с лицата, носители на деструкции в развитието; съществуващата система за реабилитация и ресоциализация на децата с увреждания и основните педагогически парадигми в тази област; условията за интегрирането на лицата с увреждания в социалните процеси, подходите за нормализирането на обществената среда, в която живеят.

Съдържание на учебната дисциплина: Специалната педагогика като наука и практика: От дефектология към специална педагогика. Специалната педагогика като наука и практика. Обект и предмет на специалната педагогика. Принципи на специалната педагогика. Методология и методи на специалната педагогика. Структура на специалната педагогика. Специални образователни потребности – категории. Обучение и развитие на деца със специални образователни потребности: Развитие на грижата на обществото към децата с увреждания /децата със специални образователни потребности/. Обучение и развитие на децата с увреждания (ДСОП). Специфика на учебния процес при ДСОП. Интегрирано обучение на ДСОП. Децата със СОП в общата класна стая. Социална рехабилитация.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Обучението на студентите през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. В уводно занятие студентите се запознават с учебната програма, с начините за провеждане на текущия контрол и набирането на кредити. Практическите занятия протичат в специализирани педагогически /учебни, възпитателни и превъзпитателни/ заведения и центрове за рехабилитация и социализация на лица с аномалии в развитието. Осъществяват се диференцирани наблюдения на деца с увреждане, над организацията на трудовото и професионално обучение на тази група подрастващи. **Извънаудиторна заетост:**

подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

18. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 2,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elen.kondeva@swu.bg

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Курсът по практически английски език (част III) продължава логически втората част и води до усъвършенстване и задълбочаване на получените до момента активни и пасивни езикови умения на ниво **A1 – A2 (според Общата европейска езикова рамка)**. За разлика от предходните два курса, тук се набляга върху компетенциите за изразяване на идеи в конкретни житейски ситуации, както и върху общуването на академични теми. Усвоява се терминология за езиков анализ и представяне на езиковите правила и закони.

Съдържание на учебната дисциплина: Future tenses: Future Simple - Be going to - Present Continuous /predictions about the future, on-the- spot decisions, plans and intentions for the near future, predictions based on what we can see (evidence) or know/; Time expressions. The to-infinitive - The infinitive without to - The - ing form. Modal verb "shall" - making suggestions. Present and past obligation (expressing obligation /prohibition / absence of necessity): have to, had to, must / mustn't, needn't, don't have to, didn't have to, wasn't /weren't allowed to. Adverbs and adjectives; Order of adjectives / adverbs. Once upon a time : a fairy story / past tense. Past Simple vs. Past Continuous /past tense review/. Describing feelings; Adjective suffixes /vocabulary/ - word formation, derivation. Present perfect tense /review/ - forms: -positive, -negative, -questions Time expressions : ever, never, yet, just / Past participles. Present Perfect vs. Past Simple. Everyday situations 1) Catching a train 2) At the airport. Living dangerously! /reading comprehension/; Interviews. Type 1 Conditionals (hypothesis) (result. Expressing Preference prefer would prefer would rather. Relative Pronouns - Relative Adverbs- Position of Prepositions in Relative Clauses. Phrasal verbs.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на

писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения; творчески задачи: сърфиране из web мрежата, намиране на оригинален илюстративен материал, представяне пред групата на фрази, различни от тези в учебника; насърчаване на студентите сами да обогатяват лексикалния корпус като изготвят табла по предварително предложени теми от преподавателя.

Задължителни учебни дисциплини за IV семестър

19.МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попкочев, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината „Методология и методи на педагогическите изследвания” въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес във възпитанието и образованието. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани с конструирането на научно педагогическо изследване; с методите за изследване и оценяването на педагогическите явления и процеси; с приложението на математико-статистически методи за количествена обработка на емпирична педагогическа информация; със структурата на научно-изследователски текст. *Приложно-практически* – формиране у студентите на умения да изграждат концептуалните основи (методология) на педагогическо изследване; конструират експериментални педагогически методики; да анализират по същностни аспекти емпирична педагогическа информация.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове педагогически изследвания. Методология на педагогическото изследване. Методика на експерименталното педагогическо изследване. Критерии и показатели в педагогически изследвания. Методи на педагогически изследвания. Качествени педагогически изследвания. Педагогическо наблюдение. Анкетата в педагогическите изследвания. Педагогически тест. Педагогически експеримент. Социометрични методи. Контент-анализ. Други методи. Статистически методи. Разработване на научен труд.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на лекцията се предвижда провеждане на кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. **За практическите упражнения:** Основната **цел** на практическите упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за операционализиране на теоретичните знания към реални изследователски проблеми. Естеството на решаваните

задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (индивидуално или в екип), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Съставяне на библиография по определен проблем; рефериране на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии); рецензиране на статия върху експериментално педагогическо изследване; самостоятелно съставяне на анкетна карта за проучване на социално-педагогически проблеми на образованието и възпитанието; съставяне на протокол за наблюдение на урок; апробиране и анализ на самостоятелно съставена методика за изследване и др.

20.ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Гювийска, катедра „Педагогика”

E-mail: v_guviiska@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е предназначен да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло. Основен акцент се поставя върху плурализма в становищата на различните философски школи, идеи и автори, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Лекционният материал е структуриран в няколко направления: сократистика като сократова беседа, роля на въпросът като образователна онтологема, евристика като видове мислене – критическо, проблемно, творческо, социология на образованието и роля на образователните институции, психологически теории като теории за развитието на децата и др., всички прочетени в педагогически контекст. Лекционният курс съдейства за разширяване на философската култура на студентите, методологическите им компетенции и светогледни позиции.

Съдържание на учебната дисциплина: Теории за образованието – общометодологически аспекти. Обучение и мислене: Старогръцка идея за образованието (пайдея). като прототип за европейско образование. Сократова беседа като основа на философия на образованието. Проблемно мислене и учебно-изследователски процес Откривателско учене. Евристично мислене и високо подредено мислене в обучението. Роля на евристичните методи. Критическо мислене. и ролята на разбирането в обучението. Философия за деца на М. Липман и Ан Маргарет Шарп като международна програма и идейно движение за обучение на деца. Ейдетично мислене и идеите на Л.С. Виготски за символите. Теории за образованието – авторски концепции и школи: Екзистенциализъм на Виктор Франкъл. От логотерапия към логопедагогика. Страхът от ученето и стратегии за неговото преодоляване. Сугестология и сугестопедия. Идеите на Г. Лозанов за роля на внушението педагогиката. Мултисензорно мислене и обучение. Актуализиране на принципа за нагледност на Коменски. Български приноси на Яна Мерджанова. Теории за развитието на децата и видове теории за ученето: Бихевиоризъм,

фройдизъм, конструктивизъм. като научни направления, школи., автори. Теории за социализацията на децата: Ем. Дюркейм за образователните институции. Постмодерна педагогика – Мишел Фуко, Пиер Бурдийо. Роля на властта в образованието.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: използват се лекции, придружени с представяне на общофилософски, психологически и педагогически идеи за същността на човека и възможностите и границите за неговото системно обучение и възпитание. Наред с живото слово на преподавателя се използват и нагледни средства като научни трудове на изучаваните автори, биографични бележки, чертежи или схеми на връзките и зависимостите между отделните направления в същността на изложения учебен материал. В семинарите се предлагат беседата, казуси, дискусиите, диспутът, имитационната игра, докладване от студентите за резултатите от техни самостоятелни работи. Предоставя им се възможност да работят в Интернет по посочени адреси на сайтове, от които може да се почерпи по-подробна и систематизирана информация, а също и да се добие визуална представа от портретите и биографиите на изучаваните автори. **За извънаудиторната заетост** – студентите работят в библиотеката, ползват Интернет-услугите за търсене на нужната информация. Разработват анотации, помагат си взаимно или работят по групи, съветват се с преподавателя при срещнати трудности, споделят с него за интересни находки относно изучавания материал по време на самоподготовката. Получават консултации в приемното време на преподавателя или асистента; ползват техни лични литературни източници, когато не могат да си ги намерят в библиотеките или в Интернет. Дава им се възможност да погледнат на света и на човека от различни аспекти, да получат стимули за разширяване и обогатяване представите и познанията на студентите за мирозданието и за необходимостта от все по-задълбочено проникване в техните неразгадани тайни. Това може да бъде желаният ефект от изучаваната дисциплина и след като вече са си взели изпита по нея.

21.СРАВНИТЕЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. дн Лидия Цветанова-Чурукова, катедра „Педагогика”

E-mail: lidycveta@swu.bg

Анотация: Предвиденият цикъл от лекции цели усвояването на информация за съвременното състояние, проблемите и тенденциите в развитието на образованието по света. Сравнителното образование осъществява изследвания в локален, регионален и планетарен мащаб на образователните концепции, идеи, решения, практика. С това подпомага развитието на образователните институции и усъвършенстването на педагогическата дейност в собствената страна. Сравнителното образование запознава студентите с единството и многообразието на педагогическите подходи, процеси и явления. То разширява кръгозорът им и разкрива пред тях перспективи за по-сполучлива и съвършена организация на обучението и възпитанието като социални реалности. Сравнителното образование разкрепостява младите хора от установените стереотипи на

педагогическото мислене и дейност и създава предпоставки за богати творчески изяви в професионален план.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на сравнителното образование. Сравнителното образование – историческа ретроспекция и периодизация. Развитие на сравнителното образование в България. Състояние, проблеми и перспективи в развитието на предучилищното възпитание в съвременния свят. Доучилищното възпитание в България. Характерни особености в развитието на съвременното начално образование по света. Състояние на началното образование в България. Средното образование в съвременния свят -проблеми, ресурси, перспективи. Модернизиране на средното образование в България. Развитие на висшето образование в съвременния свят. Характеристика на висшето образование в България.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Основна форма на обучение по дисциплината “Сравнително образование” са лекционните занятия, семинарните упражнения и практическите упражнения, които се провеждат в съответствие с регламентираното седмично разписание. Лекционният курс се реализира по традиционно утвърдения начин. При систематизираното изложение на информацията целта е да се постигне сполучлив баланс между теоретичен и фактологичен материал. Натрупването на емпирични знания би било безпредметно без последващи задълбочени анализи и обобщения. При komponирането на учебния материал се съблюдават приемствени и перспективни вътрешнопредметни и междупредметни връзки. Изключително важен е принципът на обогатяването. Получената информация разширява представите на студентите, развива тяхната любознателност и самостоятелни изследвания. В системата на лекционния курс се използват както конвенционални методи, така и интерактивни. Чрез проблемни въпроси студентите се стимулират към учебни дискусии. Особено важно е те да развиват собственото си оригинално мислене чрез сравнително-образователни проучвания. В тази връзка се използват различни примери от образователната практика по света като илюстрация на едни или други постановки. По време на лекции, семинарни и практически занятия студентите се учат да интерпретират сравняваните образователни реалности. Затвърдяват формираните у тях общоучебни умения и навици за самостоятелна работа с разнообразни литературни източници, за конспектиране, рефериране и аотиране на научна литература, за презентиране на информационни материали. Студентите подготвят изследователски проекти или реферати на базата на двоични или множествени сравнително-педагогически анализи. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа): свързана е с подготовката на студентите за полагане на изпит – подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; конспектиране, рефериране и аотиране на научна литература; разработване на курсов проект за защита на теза с двоично или множествено сравнително изследване; изготвяне на библиографска справка по темата на проекта; работа с Интернет за ориентиране в актуална информация по избраната изследователска тема; набавяне или изготвяне на нагледни материали, таблици и схеми със сравнително-педагогически характер по лекционния материал и курсовия проект.

22.ПРАВНИ ОСНОВИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум : 1л+1су+0пу

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на дисциплина "Правни основи на образованието" е възможност студентът да придобие редица компетенции за провеждане на научноизследователски практики. Курсът въвежда студентите в правната сфера на образованието. Поставя се акцент върху държавната политика и по-конкретно връзката между политиката и законодателството в сферата на образованието, като се използва интердисциплинарен подход, т.е. логично и систематизирано се преплитат знания от – педагогика, училищното законодателство, история на педагогиката, сравнително образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Правото на образование: понятия, концепция и съдържание в българското законодателство и международни документи. История на образователната политика. Структура и съдържание на рамковия закон на образованието – предмет на регулиране и основни положения. Нормативно-правни основи и характеристики на образователните степени и образователните институции в системата на народната просвета. Правни основи на професионалното и висшето образование. Образование за деца със специални образователни потребности – държавна политика и нормативна рамка. Държавни образователни стандарти/изисквания за степени на образование, общообразователен минимум, учебен план и организация на възпитателно-образователния процес. Органи на управление, контрол и оценка на образованието в Република България. Права и отговорности на участниците в предучилищното възпитание и училищното обучение. Особенности на педагогическия труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Курсът на обучение по учебната дисциплина "Правни основи на образованието" е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми. Проблеми разглеждани по време на лекционния курс и имащи отношение към него, като: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на нормативни източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр. Проблеми разглеждани по време на семинарните упражнения и насочени към усвояване на практически знания и умения, като: решаване на казуси; разработване и представяне на презентация; анализ, систематизиране и обобщаване на нормативни документи съпроводен със собствени разсъждения и коментари. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Студентът подлежи на текущ контрол три пъти през семестъра.

23.ПРИБОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 1л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Пелагия Терзийка, катедра „Педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Приобщаващо образование” е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Предизвикателството „приобщаващо образование“. Актуалност и основни понятия. Приобщаващото образование – доминираща парадигма днес. Предпоставки – социални и политически за възникване на идеята за приобщаващо образование. Концептуални основи на приобщаващото образование. Субекти на приобщаващо образование. Ценността на различието в аспекта на приобщаващото образование. Принципи на приобщаващото образование. Условия на приобщаващото образование. Фактори за приобщаване. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в условията на приобщаващото образование. Дейности по мотивация и преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците в контекста на приобщаващото образование. Стратегии за преподаване и подкрепа на учениците в условията на приобщаващата класна стая.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на приобщаващото образование в България, професионалната подготовка на децата с увреждане и тяхната социална рехабилитация. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа на

студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Избираеми учебни дисциплини за IV семестър

1. МЕТОДИ НА РЕФОРМАТОРСКАТА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: Реформаторската педагогика още от възникването си, та чак до наши дни има съществен принос в обогатяването на педагогическата практика. Проследяват се, анализират се и се обобщават теоретични постановки на видни представители на реформаторската педагогика. Силно се акцентира върху методите и подходите. Насочва се вниманието на студентите към експериментите съобразно целта и вида на възпитанието и според методите на научното изследване. В настоящия лекционен курс се анализират научните методи на индивидуалната педагогика, социалната педагогика и експерименталната педагогика. Отделено е място на метода на Мария Монтесори, Джон Дюи и др. Методите за самоуправление в интернатната система на Антон Макаренко, Януш корчак, Ангел Узунов и др. са обект на обсъждане в лекционния курс.

Съдържание на учебната дисциплина: Научна характеристика на идейния плурализъм на реформаторската педагогика на фона на епохата с нейните социално-икономически тенденции. Теории и експерименти съобразно целта на възпитанието. Теории и експерименти според методите на научното изследване. Реформаторски теории и експерименти по вида на възпитанието. Научни методи на индивидуалната педагогика. Свободно възпитание. Елен Кей. Научни методи на социалната педагогика. Паул Наторп. Паул Бергеман и др. Научни методи на експерименталната педагогика. Експериментът. Тест. Стенли Хол. Ернст Мойман. Алфред Бине. Жан Пиаже. Димитър Кацаров и др. Методът на Жан-Овид Декроли. Метод Монтесори. Метод на проектите на Джон Дюи. Методът на философстването на В. Дилтай. Психоанализата на З. Фрой. Гражданското образование на Георг Кершенщайнер. Педагогиката на действието на Вилхелм Лай. Методите за самоуправление в интернатните системи на Антон С. Макаренко, Януш Корчак, Адолф Фериер, Александър Нийл, Ангел Узунов и др.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* се осъществява в две форми: лекции и семинарни упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Семинарните упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. *Извънаудиторната заетост* предвижда: 1. Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в

библиотеката и др. 2. Посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

2. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Социално развитие на детето“ разглежда процесите, характеризиращи взаимодействието на детето със света и другите по пътя на неговото съзряване. Учебната дисциплина фокусира вниманието върху особеностите при овладяването на социалните отношения с артефактите на човешката цивилизация, както и върху утвърждаването на детето като субект на собствената си активност. Задълбочено се изследва специфичния синтез и взаимовръзката при изграждането на личността и груповия субект на дейността. На теоретическо равнище се обсъждат и се анализират сложните взаимоотношения между възрастните и подрастващите, между педагога и децата, между семейството и образователните институции. Дискурсивно се засягат проблемите, свързани с възпитанието, образованието и формирането на ценностните ориентации в информационното общество. Разкрива се същността на педагогическото познание като база за аргументирано решаване на казуси от всекидневието в контекста на: взаимодействие по посока „опознаване на себе си“; взаимодействие „дете-семејство“; взаимодействие „дете-деца“; взаимодействие „дете-възрастен“; взаимодействие „дете-околна среда“.

Съдържание на учебната дисциплина: Влияние на пренаталното развитие върху социалната история на детето. Биологични сигнали в бебешка възраст за ранната социализация. Социално пространство за поява на Аз-а и феномена „базисно доверие“. Социално взаимодействие и логика на социалното влияние в родителската система. Ранно детско развитие и криза на третата година. Формиране на емоционален контрол в собствената игрова дейност – играта като социална система. Поява на социално-ориентирано поведение и културно-образователната среда в детската градина. Развитие на умения за общуване с връстници и възрастни за преодоляване на детския егоцентризъм. Разпознаване на семейството като фактор за изграждане на личностната идентичност. Въвеждане на личностно-ориентирания модел на взаимодействие (конструктивизма на Ж. Пиаже, теория на Л.Виготски за социокултурното развитие). Систематизиране на ситуационните форми на възпитание (теорията за педагогическото взаимодействие „дете-среда“). Усвояване и възпроизвеждане на социален опит чрез общуване и дейност на детето. Характеристики на позитивните подходи за придобиване на социална компетентност от детето. Функционални аспекти на комуникацията като ключова компетентност за изграждане на социално-ориентирано поведение на детето.

Условия за реализиране на педагогическото общуване като предпоставка за развитие на детската личност.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Семинарните занятия* се провеждат на основата на обсъждането на съдържанието на лекциите или на предварително проучената от студентите литература. Студентите усвояват умения да си служат свободно с психолого-педагогическата лексика, да проверят и систематизират знанията си, да формулират професионално въпроси. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането активността на студентите за проучване на научни теории от областта на социалното развитие на детето и на тази база извършване на анализ на подбрани учебни казуси.

3. ВЪЗПИТАТЕЛНИ ИДЕИ В ДЕТСКАТА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

4. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА ДЕТСКОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки психолого-педагогическата диагностика заема важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието – възрастовите и индивидуалните особености на личността, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес. Резултативността от осъщественото педагогическо

взаимодействие корелира пряко със системното диагностициране и прогнозиране на развитието на децата и групата.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на психолого-педагогическата диагностика. Методология на психолого-педагогическите изследвания. Педагогическата диагностика като наука. Понятиен апарат на психолого-педагогическата диагностика. Структура на диагностичния процес. Методи на изследване. Наблюдението като метод. Анкетиране. Други анкетни методи: въпросник, беседа, интервю, чек-лист. Психолого-педагогическа характеристика. Тестов метод. Експериментът като изследователски метод. Социометрични методи на изследване. Моделирането като метод на педагогическите изследвания. Методи на математико-статистическа обработка на данните. Опазване на резултатите от научно-педагогическите изследвания. Оформяне на научен доклад за извършените научно-педагогически изследвания. Структура на доклада, постановка популяризиране, хипотеза и изисквания.

Технология на обучението: Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани с диагностичен материал, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. По време на семинарните упражнения студентите се запознават с основни изследователски методи и диагностични техники за установяване нивото на детското развитие и нивото на готовността за училищно обучение. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна дейност: работа по оформянето на реферати, диагностични материали, проект на научно изследване, рецензии.

5. ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

6. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ДИЗАЙН НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по учебната дисциплина „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” е насочен към изграждане на професионална педагогическа компетентност за ефективно планиране, организация и реализация на разнообразна дейност, свързана с пълноценното използване на свободното време на децата в условията на детската градина, училищната и извънучилищна среда. Важна задача в подготовката на бъдещите учители е да бъдат осъзнати, анализирани и интерпретирани в теоретичен и практически аспект съвременните измерения на „свободното време”. Курсът на обучение трябва да допринесе за ново педагогическо осмисляне на проблемите, свързани с реализацията и самореализацията на личността в условията на свободното от активни учебни занимания време. В този контекст акцентите в съдържанието на учебната програма по дисциплината „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” са: изграждане на култура на свободното време; планиране и осъществяване на богата, емоционално наситена, съобразена с интересите на децата и учениците, дейност в извънкласни и извънучилищни условия; създаване на модерно и педагогически осмислено културно пространство за пълноценно използване на свободното време за цялостното личностно развитие на детето; изграждане на оптимални организационно-управленски модели за ефективна реализация на разнообразни дейности в свободното време на децата и учениците; формиране на умения и компетенции за ефективно прилагане на разнообразни форми, методи и средства за организиране на свободното от учебни занимания време. Акцент се поставя и върху специфичната функции, умения, компетенции, отношения, нагласи и позиции на педагога в ролята на аниматор при организирането на свободното време на децата и учениците от различни възрастови групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Социални аспекти на организацията на свободното време. Съвременни модели за организация на свободното време. Психолого-педагогически аспекти на свободното време на детето. Състояние, структура, същност и съдържание на свободното време на детето в съвременните социални условия. Място и роля на държавните и обществените институции и организации за организирането на свободното време на децата и учениците. Партньорство и активно взаимодействие със семейството в организирането на свободното време на децата и учениците. Методи и форми за организиране на свободното време на деца в предучилищна възраст. Педагогическото взаимодействие в контекста на проблема за свободното време на детето в начална училищна възраст. Организационно-методически аспекти на възпитателната дейност през свободното от учебни занимания време. Педагогически измерения на професията на аниматора. Свободното време на децата в интеркултурна среда. Организацията на свободното време в контекста на проблема за интегрирането на деца със специални образователни потребности. Организацията на свободното време и превенцията на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусии и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; разработване на учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на модели

за практически решения по разнообразни теми за организиране на свободното време; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

7. ДЕТСКО ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: При изучаването на дисциплина е възможност студентът да придобие редица умения за планиране и провеждане на елементарни опити и експерименти в детската градина, които да стимулират участието на децата и да бъдат основа за възприемане на планираното образователно съдържание на основата на нагледно-действения подход и чрез прилагането на практико-приложните методи. Курсът разкрива същността, значението и смисъла на детското експериментирание в средата, заобикаляща детето от предучилищна възраст – материална и социална.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина – обект, предмет, цел, задачи. Понятията „експериментирание“ и „детското експериментирание“. Детското експериментирание като собствена за детето изследователска дейност. Експериментирането на детето – фактор за социално, емоционално, интелектуално развитие на детето. Видове експериментирание. Практическата дейност в живота на детето. Планиране и организиране участието на детето в практико-приложните дейности с експериментален характер. Експериментална активност на детето – образователна среда, изисквания, фактори и предпоставки. Елементарните опити – функции и място в методическата подготовка на студента и във възпитателно-образователния процес. Елементарните опити в средата на образователната институция. Практическо приложение или: как и защо водата „чупи“, предмети заредени с електричество, силата на ластика, възшебствата на въздуха. Експериментирането като процес – функционални и организационни особености. Детското експериментирание и социалната среда. Детското експериментирание в природата – жива и нежива. Мястото на педагога в процеса на експериментирание от детето – наблюдател, сътрудник, оценител. Подходи и принципи за организация, подбор и структуриране на експерименталната дейност на детето. Форми за организация на експерименталната дейност на 3-7-годишното дете. Своеобразие и специфика. Планиране и реализиране на експериментални дейности съобразени с възрастовите особености на детето. Индивидуализиране на детското експериментирание – съобразяване със социален опит, интереси и потребности на детето.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в обсъждане на проблемите от лекционния курс и интеракцията между преподавателя и студентите, чрез: дискусия по отношение на различни параметри и специфики на проблема; обсъждане на планирани и реализирани от студентите дейности с експериментален характер; анализ на представена

теоретична разработка; синтезиране на идеи и решения чрез мозъчна атака, анализ на видео и др. материали. **Извънаудиторна заетост:** Предлагане на идеи за експериментирание с деца от предучилищна и начална училищна възраст – организация, материали, цели, задачи; провеждане на експериментална дейност с деца посещаващи детска градина/училище и представяне на резултатите от нея.

8. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКА ТЕОРИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИГРАТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakieva@swu.bg

Анотация: Усвояване на методологически знания за културно-историческия и дейностния подходи за анализ на детската игра, водещи до научно осмисляне и разбиране на фундаменталното ѝ значение за развитието на човека и на функциите ѝ като ценностен ориентир на организацията на живота на децата. Учебното съдържание е организирано в два основни модула. В първия от тях се съдържат: а. запознаване с генезиса на културно-историческата теория и с нейните най-ярки представители в психологията и педагогиката; б. механизмите на въвеждането и прилагането на културно-историческия и дейностния подходи като методологическа основа за научните изследвания в областта на предучилищната педагогика. Във втория модул се проследява влиянието на културно-историческата теория и дейностния подход върху психолого-педагогическите концепции за развитието на детската игра и педагогическата подкрепа на това развитие. Показват се основните закономерности в развитието на играта в онтогенетичен аспект.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни позиции на културно-историческата теория. Педагогическата практика до и след Лев Виготски. Методология на културно-историческия и дейностния подходи. Етапи на развитието на културно-историческия и дейностния подходи: Л.Виготски, А.Леонтиев, В.Запорожец, Д.Елконин, Е.Петрова, Д.Кр.Димитров. Методи и технологии изследователската и образователната дейност в културно-историческия и дейностния подходи. Зона на близкото развитие – анализ на съвременни педагогически практики. Гносеологически обрат на педагогическите теории – скрити дискусии. Детската игра – социална „ценност“ или метод за обучение? Културно-историческият и дейностният подходи в теорията за единството на основните дейности. Играта – водеща в психическото развитие на детето дейност. Връзка и взаимна обусловеност между играта и своеобразният учебен процес в детската градина. Игра и учене: интеграция и диференциация. Игра и своеобразен детски труд: интеграция и диференциация. Играта и нравственото развитие на детската личност. Защо играта се намира в криза?

Технология на обучението: *Лекционният курс* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от университетската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях –елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод. Лекциите се подкрепят с

примери, използват се аудиовизуални средства (учебни филми). Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа), която предвижда: изработване на педагогически съчинения (есета, научни проучвания, сравнителни анализи); консултации в приемното време на преподавателя.

9. ДЕТСКА ТЕАТРАЛИЗИРАНА ИГРА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Съдържателно учебният курс е насочен към формиране на необходимите педагогически компетентности за развитие на детската психореактивност, общителност и действена природа като специфични умения в подготовката на детето за участие в роля при реализиране на театрално представление. Основните тематични акценти в лекционния и практическия курс са свързани с характеристиките на театрализираните игри за развитие на детската наблюдателност; за действия с въображаеми предмети; за създаване на ситуации, благоприятстващи възприемането на литературно произведение; за подготовка и реализация на етюд, на импровизация на моменти от приказка и на представление.

Съдържание на учебната дисциплина: Философски, естетически и педагогически схващания за образователната роля на театралното изкуство. Театрализираните игри и противоречия в съвременната образователната практика в предучилищна възраст. Ролята на театралните педагози в българското образование. Театрализираната игра в театрално-педагогическата система на П. Пенчев. Основен категориален апарат и терминологични уточнения в работата върху подготовка и реализация на детска театрализирана игра. Синтетичността като основен принцип в театралното изкуство - специфика в произведенията за деца. Действеност и условност като същностни характеристики в театралното изкуство – приложение и особености в театрализираните игри. Методологическите концепции на К. С. Станиславски и играта в педагогическото взаимодействие. Базисни характеристиките на театрализираните игри за развитие на детската наблюдателност. Специфика в подготовка и провеждане на действия с въображаеми предмети. Основни принципи в работата върху създаване на ситуации, благоприятстващи възприемането на литературно произведение. Основни етапи при подготовка и реализация на етюд – видове етюди. Психомеханизмите „действена задача“ и „магическо ако“ в подготовката на детска театрализирана игра. Театрални изразни средства при подготовката и претворяването на литературни творби върху основата на импровизация. Театрални изразни средства при подготовката и претворяването на литературни творби върху основата на дословно наизустен авторски текст. Съдържателни характеристики в творческия процес на импровизация на моменти от приказка и на представление.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез *лекции и семинарни упражнения (продължителност 60 часа)*, в които студентите участват в изпълнение на творчески задачи, импровизации, кратки етюди. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в театрализирани дейности и коментари на наблюдавани импровизации. *Извънаудиторна заетост (предвидени 90 часа)* – студентите усвояват самостоятелно или в екип основни елементи в подготовката на театрализирана игра; подготвят и представят кратки етюдни задачи, разработват реферат.

Избираеми практикуми за IV семестър

1. ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектор:

Проф. д-р Антони Стоилов, катедра „Български език”

E-mail: antony100@swu.bg

Анотация: Да се формира у студентите умение да си служат правилно с правописните и правоговорните правила, действащи в съвременния български книжовен език. Да формира у студентите способност да си обясняват механизма на допусканата правописна или правоговорна неточност и причините, довели до нея – асимилационен или дисимилационен процес, диалектно влияние и т.н. Да се възпита уважение към творческия гений на българина, вплътен в българския език.

Съдържание на учебната дисциплина: Правопис. Правила за писане на пълен и на кратък определителен член. Правила за употреба на главни букви при отправяне и в обръщението на заявления, молби, официални писма и декларации. Правила за употреба на главни букви в текст под заглавие, сочещ вида или жанровата специфика на материала. Правила за писане на текстове към неезиков илюстративен материал. Правила за писане на началните букви на дисциплини и специалности, на написани с думи учебни оценки. Правила за оформяне на рубрики. Морфологична употреба на главни букви. Слято, полуслято и разделно писане. Променливо Я. Употреба на запетая. Употреба на кавички и употреба на точка. Синтактично съгласуване. Правоговор.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* е изградена от практически упражнения. На тях преподавателят разяснява и илюстрира с примери съдържанието на темата на занятието, а студентите представят своето виждане по зададените от преподавателя казуси. *Извънаудиторната заетост* на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за семинарното занятие; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа; теренна работа (събиране и обработване на материал). Темите и задачите за всяка конкретна разработка студентът изпълнява в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя само след осъществено събеседване със студента. Съдържанието на разработката е в пряка зависимост от темата. Темата определят студентът и преподавателят, като преподавателят може да възложи и тема от

периферията на изучаваната учебна дисциплина – например да се издирят погрешни (спрямо нормата) заглавия от вестници, издирване и събиране на диалектизми, чуждици или сленгови единици, и др.

2. АРТПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина се стреми да даде балансирано единство от знания и професионални умения за осъществяване на достъпен, емоционален и интригуващ педагогически процес. Практикумът е насочен към използване на разнообразието от изкуствата с педагогическа цел, на катарзисния ефект от възприемането и създаването на художествени творби е акцент в учебното съдържание. Чрез тази дисциплина студентите обогатяват собствената си творческа индивидуалност. Курсът съответства с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, с академичните стандарти на Университета, обогатява професионалните компетентности на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Педагогика на обучението по изкуство и артпедагогика – специфики. Дискусия върху базисните функции на артпедагогиката. Артпедагогически принципи и методи. Артпедагогически ефекти на приказките. Музикална артпедагогика. Артпедагогически ефекти на дейността възприемане (слушане) на музика и на дейността свирене на (детски) музикални инструменти. Артпедагогически ефекти на музикално-ритмични движения и танцова дейност. Артпедагогически ефекти на изобразителната дейност. Артпедагогически ефекти на театралната дейност. Същност и специфика на психодрамата. Откриване, поддържане и развитие на артистични качества у деца и ученици. Образователен театър.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е практическа. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Поставят се конкретни задачи на студентите, които те трябва да разработят. Всеки студент представя своята задача пред колегите си и се беседва върху нея.

3. РЕШАВАНЕ НА ДЕТСКИ КОНФЛИКТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Практикумът по “Решаване на детски конфликти” е с особена значимост в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на педагогическите специалности поради нарастващата социална роля на конфликтите във възпитателния процес и необходимостта от разработване и усвояване на стратегии за ефективното им управление и конструктивно разрешаване. Детската градина и училището като възпитателен институт са основен фактор за социално-педагогическо въздействие върху децата. Затова курсът на обучение предвижда въвеждане на студентите в тематиката на конфликтното и отклоняващото се от нормата поведение на децата и юношите и усвояване на определени стратегии за профилактика и корекция чрез адекватни педагогически и психотерапевтични методи.

Съдържание на учебната дисциплина: Модел за формиране на кооперативни навици за сътрудничество и взаимопомощ в детската група. Игрови техники за изграждане на експресивно-комуникативни умения ,умения за самоконтрол и способност за емпатия у учениците. Педагогът – консултант и семейната възпитателна среда. Равнища на реализация на посредническата функция на педагога. Транзакционен анализ на педагогически ситуации. Игротерапия и арт-терапия на конфликтното поведение. Учителят (Ученикът) – медиатор в конфликтна ситуация. Методът на моделирането в конфликтологията: анализ на педагогически казуси, сценки с вариативен край, ролеви игри. Техники за диагностика на причините за недIALOGичност и конфликти в процеса на педагогическото взаимодействие. Формиране на умения за договаряне при спор. Педагогът – фасилитатор на позитивното общуване в детската група. Анализ на необходимите комуникативни умения. Технологични модели за обучение на учениците в навици за медиаторство. Условия за ефективно посредничество.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат практически занимания и форми за *извънаудиторна дейност*. Практическите упражнения се провеждат под формата на дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал. Предполага се разглеждане на теоретични проблеми на основата на изучаване на научна литература в областта на педагогическата конфликтология, анализ на анотации, реферати, доклади, съобщения, подготвени от студентите. Практическите занимания са богато илюстрирани със словесен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища.

4. МЕТОД «МОНТЕСОРИ»

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Студентите се запознават с основните практически положения в педагогиката на Мария Монтесори и тяхното прилагане в някои съвременни възпитателни програми. Създаден е уникален и действен метод за обучение и възпитание на децата от предучилищна и начално-училищна възраст на основата на детския интерес, индивидуалния подход и правото на детето на свободен избор за начина на действие. Студентите усвояват основната идея на този метод – предоставяне на пълна свобода на детето за самоизразяване и действие.

Съдържание на учебната дисциплина: Наблюдения в Детски център. Изработване на дидактични материали за сензорно възпитание по системата на Монтесори. Изработване на материалите за ограмотияването по метода на Монтесори. Провеждане на занятия по метода на Монтесори.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Практическите упражнения се провеждат под формата на наблюдения и дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлага самостоятелна работа.

5. РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ася Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: Дисциплината предвижда запознаване на студентите с основните програми, финансиращи научни изследвания и проекти с образователна насоченост, както и практическо разработване на такива. Насочена е към придобиване на умения за разработване на научно-изследователски, образователни и социални проекти, и е съобразена с квалификационната характеристика на завършващите специалност ПНУП, ППЧЕ и НУПЧЕ и възможностите им за реализация в различни учебни учреждения. Чрез познаването на финансиращи институции и програмите, които те предлагат, както и познаването на спецификата на разработването на проекти ще се разшири визията на студентите за бъдеща научно-изследователска работа, както и ще ги подготви за работа в обществени учреждения и неправителствени организации.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия. Проект, програма. Видове програми. Донорски програми. Специфика на „проектния” език. Финансиране на научно-изследователска дейност. Основни донорски програми, финансиращи исторически изследвания. Основни програми за финансиране на поректи за запазване на културно-историческото наследство. Донорски програми, финансиращи образователни дейности. Проекти за училища и университети. Финансиране на неправителствени организации. Специфика на социалните проекти. Проекти, финансирани от Европейския съюз. Основни направления, фондове, действащи европейски програми. Седма рамкова програма. Специфика на условията за кандидатстване пред различни институции. Работа

с формуляри. Общи изисквания и специални условия. Работа с он-лайн базирана документация. Правила за управление, мониторинг и оценка на проекти.

Технология на обучението: Извънаудиторните занимания целят изследователска или репродуктивна работа върху определени теми. Тези индивидуални занимания осигуряват методологическата приемственост между аудиторните занятия и възможността студентите да разширят гледната си точка върху проблематиката на дисциплината. В процеса на същата самостоятелна работа, студентът трябва да подготви 2 свои писмени разработки (тези), оценките по които се явяват част от окончателната оценка по дисциплината. За всяка една от тях се предвиждат по 20 ч. извънаудиторна заетост.

6. ПЛАНИРАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЮЖЕТНО-РОЛЕВАТА ИГРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: Планирането и организацията на сюжетно-ролевата игра е система от практически организирани дейности, с помощта, на които студентите развиват своята игрова култура и се начават как, чрез обогатяващото педагогическо взаимодействие, да поддържат свободната, творческа игра като самостоятелна, субектно-ориентирана дейност на детето. Курсът предвижда развиване на творческите способности на студентите и изграждане на техните умения да планират и поддържат развитието на играта на основата на взаимовръзката ѝ с опознаването на околния свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Структурни компоненти на сюжетно-ролевата игра – сюжет, съдържание, роля, правила. Наблюдение и сравнителен анализ на играта на децата от различни възрастови групи. Научно-изследователско включване в сюжетно-ролевата игра на децата (по възрастови групи). Връзка и взаимна обусловеност между запознаването с околната действителност и сюжета и съдържанието на сюжетно-ролевата игра. Разработване на план-конспекти на ситуации и апробиране. Представяне на резултатите от работата на учебна научна сесия. Организиране на игровата среда: подбор на играчки съобразно възрастовите особености на децата. Създаване на проект за игрово пространство за всяка възрастова група по отделно. Учителят като партньор в играта – особености на обогатяващото педагогическо взаимодействие в различни възрастови групи. Участие в игрите на децата от различни възрастови групи. Индивидуален личностно-ориентиран подход. Договарянето между децата като предпоставка за възникването и развитието на удовлетворяваща ги сюжетно-ролева игра. Игрови и реални отношения. Преценката като средство за развитие на игровите и реалните отношения. Представяне на проект за генезис и подкрепа на детска сюжетно-ролева игра.

Технология на обучението: *Практикумът* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния

метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез актуализирането на спомените от игрите нас обхванатото им детство (като част от формирането на педагогическото им майсторство) и б. чрез формирането на техния интерес към планирането и организацията нас южетно-ролевите игри.

7. ЕКОЛОГИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СРЕДА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Практикумът „Екологическа експертиза на образователната среда” е с особена значимост при подготовката на бъдещите педагози поради нарастващата необходимост от експертизиране на социалната и природна среда в учебните институции. В хода на обучението студентите се запознават с изготвянето на екологически паспорт на учебна институция – неговата структура, съдържание и предназначение. Формират и се развиват основни умения за проучване и изследване на образователната среда на учебните институции, в частност детски градини, начални, основни и средни училища.

Съдържание на учебната дисциплина: Екологическа ситуация на района. Характеристика на територията на учебната институция. Характеристика на сградите (помещенията). Влияние на учебната институция върху околната среда. Професионална и методическа база. Мероприятия за подобряване състоянието на околната среда в града. Изводи и препоръки въз основа на екологичната ситуация в града в съответствие с мероприятията по подобряване на екологичната обстановка в града.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – *практическите упражнения* се провеждат по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси. *Извънаудиторна заетост* – самостоятелната подготовка предвижда и обхваща: педагогически проект: Планиране на самостоятелната изследователска дейност; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

8. СОЦИОЛОГИЧЕСКИ МЕТОДИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДЕТСКАТА ИГРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славей Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

9. ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, ас. д-р Даниела Величкова-Хаджиева, ас. д-р Мариана Бачева, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

Анотация: Дисциплината дава знания и изгражда умения за оказване на първа долекарска помощ при наранявания, счупвания, кръвотечения, изгаряния от различни агенти (термични, химически), при поражения от електрически ток, ухапвания от насекоми, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението и др. Обучава студентите в правилата на десмургията и начините на сортировка на пострадалите. Запознава ги с описите на аптеките или аптечните чанти. Обучава ги в поведение на безопасност при оказване на помощта към пострадалите деца и самите тях. Запознава ги с триажните системи за сортиране на пострадали.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за оказване на първа долекарска помощ – нормативни постановки. Медицинска сортировка – определение, видове – вътрешнопунктова, междуболнична, евакуационно – транспортна сортировка. Фрактури, десмургия. Обработка на рана. Първа долекарска помощ при наранявания и счупвания, при кръвотечение, при изгаряния (термични, химически), при измръзване. Ухапвания от насекоми. Първа долекарска помощ при въздействие на електрически ток върху човека, при слънчев и топлинен удар, при попадане на чуждо тяло в окото. Животозастрашаващи състояния. Първа долекарска помощ при Кръш – синдром. Шок, при състояния на безсъзнание, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – практически упражнения в специализирани учебни кабинети. Самостоятелна работа – демонстрация на заучените техники на оказване на първа долекарска помощ при различни ситуации. *Извънаудиторна заетост* – самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за практическите занимания чрез индивидуално отработване на заучените правила за оказване на ПДП; разработване на предварително зададени теми с практическа насоченост; консултации с преподавателите; работа в библиотека; работа в Internet.

24.ОСНОВИ НА УЧИЛИЩНИЯ КУРС ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Математика”

Природо-математически факултет

Лектор:

Проф. д-р Илия Гюдженев, катедра „Математика”

E-mail: iliadg@swu.bg

Анотация: В този курс се разработват основните идеи на преподавания материал по математика в основното училище. Това определя, както неговото съдържание, така и логическата строгост на изложението. Съчетава се достоверността на фактите с тяхната достатъчност, което прави компромисът неизбежен. На базата на теорията на множествата и на математическата логика се изгражда теорията на естествените числа, а след това и на рационалните и реалните. Сравнително подробно е разгледано множеството на естествените числа, докато изложението на реалните числа е в значителна степен информативно. По-бегло са засегнати и някои въпроси от алгебрата и планиметрията. За нагледност и по-добро усвояване на теоретичния материал се използват много примери. Доказателствата на някои теореми съзнателно се изпускат – студентите могат да ги направят сами или да ги намерят в посочената литература, с което се насочват към самостоятелна работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Елементи от теорията на множествата и математическата логика: Множество и елемент на множество. Съждение. Съждителни функции на една променлива. Наредени двойки. Функции и изображения. Двучленни операции – определение и означение. Естествени числа, рационални числа, реални числа: Естествените числа като класове от равномошни крайни множества. Релацията делимост в множеството на естествените числа. Бройни системи. Признаци за делимост на естествените числа в десетична бройна система. Неотрицателни дробни – определение и равенство. Неотрицателни рационални числа. Десетични дробни – определение и записване. Необходимост от разширяване на множеството на рационалните числа. Елементи от алгебрата и планиметрията: Алгебричен израз – определение, числен израз и числена стойност на алгебричен израз. Уравнения – основни понятия. Неравенства – основни понятия. Първични понятия и аксиоми в планиметрията.

Технология на обучението: Извънаудиторна заетост: Елементи от теорията на множествата и математическата логика. Естествени числа, рационални числа, реални числа. Елементи на алгебрата и планиметрията.

25.НОВОГРЪЦКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+5пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Етнология и балканистика”

Филологически факултет

Лектор:

Ас. д-р Наталия Сотирова-Милчева, катедра „Етнология и балканистика”

E-mail: natali@swu.bg

26.ДИДАКТИКА НА НОВОГРЪЦКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+1су+2пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Етнология и балканистика”

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Мария Христова, катедра „Етнология и балканистика”

E-mail: mchristova@swu.bg

27.МЕТОДИКА НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Стефан Кинов, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: stefankinov@swu.bg

28.ПРАКТИКУМ „ПЪРВИТЕ ДНИ НА ДЕТЕТО В УЧИЛИЩЕ“

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Педагогическият практикум „Първите дни на детето в училище” конкретизира и разширява знанията и уменията на студента за теренна педагогическа дейност чрез диагностициране входно равнище на първокласника и професионални компетенции за изработване на педагогически профил и характеристика на ученика в първи клас.

Съдържание на учебната дисциплина: Теренна работа за педагогическо наблюдение на първокласника като готовност за обучение в училище през първия учебен ден. Теренна работа за педагогическо анкетиране на първокласника за социален статус и готовност за обучение в училище. Теренна работа за тестване и тест по математика на първокласника – входно равнище като готовност за обучение в училище. Теренна работа

за тестване и тест по родна реч и комуникативни компетенции на първокласника – входно равнище като готовност за обучение в училище. Теренна работа за тестване и тест на първокласника за окръжаващата ги среда входно равнище като готовност за обучение в училище. Теренна работа за психолого- педагогически тестване и тест за възприятие, внимание, мислене, памет на първокласника в образователна среда и готовност за обучение в училище. Проучване на дидактическата характеристика на урока в първите учебни дни. Наблюдение на педагогическия процес. Психолого-педагогически профил и характеристика на първокласника като готовност за обучение в училище.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Практикумът се провежда в първите дни от началото на учебната година за първокласниците. За студентите той е организиран така, че времето на практикума (сутрин или след обяд – според учебните занятия на първокласниците) е освободено от присъствия в университета на лекционни и семинарни занятия. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: описание на опита на учител от началните класове в организиране отдиха на учениците; емпирично проучвания с извадка от 3 до 5 ученици по една от темите, които са предвидени в практикума; емпирично проучване сред извадка от начални учители за битоващата практиката по организиране отдиха на учениците.

Избираеми учебни дисциплини за V семестър – Първа група

1.ПРЕХОДЪТ КЪМ УЧИЛИЩЕН ЖИВОТ В ИСТОРИЯТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ТЕОРИИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.g

Анотация: Предназначението на настоящия лекционен курс за образованието на детето в прехода към училище има за цел да се проследят, анализират и обобщят теоретичните постановки в историята на педагогиката, които са свързани най-вече по отношение готовността на детето за прехода към училищно образование. Образование за прехода означава процес на култивиране на детето в образователна среда, чиято цел е да помогне на детето в прехода от детската градина към началните класове на училището. Разглеждат се и запазените в педагогическото наследство методи и подходи, които стимулират възпитателното взаимодействие между детето и другите фактори на образователната среда. Проследява се развитието на разбирането за правата на детето в образователната среда (Мартин Лутер, Ян Коменски, Джон Лок, Жан-Жак Русо, Лев Толстой, Полина Кергомар, Мария Монтесори и др.)

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на предучилищното образование в историята на педагогиката: За знанието и образованието. За правата на детето и принципа на възпитателното равенство. За предучилищното образование и предучилищната степен. Същност на прехода към училищен живот в историята на педагогическите теории: Начално образование и необходимост от приемственост. Преходност и образование за прехода.

Култура на прехода и готовност за училищно обучение. Образователна среда на прехода към училищен живот в историята на педагогиката: Принципи и организация на образователната среда. Педагогически средства за стимулиране на взаимодействията в условията на прехода. Техники за специализирано предучилищно обучение. ИДЕИ НА Създателите на предучилищната степен: Ян Амос Коменски. Робърт Оуен. Фридрих Фрьобел. Идеи за готовността за учене в началните класове: За приемствеността и началното образование. За специалната готовност на детето за училище. За специализираното обучение.

Технология на обучението: Аудиторната заетост се осъществява в две форми: лекции и практически упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Практическите упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. **Извънаудиторната заетост** предвижда: разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др.; посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

2. СИНЕРГЕТИЧЕН ПОДХОД В ОБУЧЕНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: В проблемното поле на учебната дисциплина „Синергетичен подход в обучението и възпитанието” са идеите на междудисциплинарността в научното познание и в образователното пространство в частност. Курсът на обучение е насочен към запознаване на бъдещите учители с възможностите, които предоставя за осмисляне на педагогическата реалност синергетиката като ново междудисциплинарно направление в науката. Разглежданата проблематика е насочена към обогатяване на педагогическата култура на студентите с едни от най-авангардните идеи на нашата съвременност, каквито са синергетичните идеи. Централно място в лекционния курс заема въпросът за „новия диалог” между хуманитарното и природонаучното знание, разгледан като път на еволюционното израстване на педагогическото познание.

Съдържание на учебната дисциплина: Междудисциплинарността като методологичен принцип в научното познание. Междудисциплинарният диалог – път към еволюционното израстване на педагогическото знание. Синергетичните идеи в аспекта на историческата динамика. Същност и принципи на синергетиката. Методологична роля на основните синергетични идеи, понятия и представи. Основни направления в интеграцията на образованието и синергетиката. Новите педагогически реалности в светлината на синергетиката. Приложение на синергетичните идеи в съвременното образователно пространство. Синергетичният подход в процеса на обучение. Качеството

на образованието в светлината на синергетичните идеи. Синергетичен вариант на проектно-базирана учебна дейност. Методът на проектите – един от възможните пътища за приложение на синергетичния подход в обучението. Същност и принципи на изграждане на синергетичния вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност. Структура и съдържание на проектната учебна дейност в изградения синергетичен вариант. Ефективност на синергетичния вариант на проектно-базирана учебна дейност.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

3.МЕДИЙНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Педагогика”

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Учебната дисциплина “Медийна педагогика” заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи. Основната идея е обучението по тази фундаментална за студентите учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният се свят – типични, проблемни, критични.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на медийната педагогика. Съвременни парадигми за анализ на възпитателните възможности на мас-медии. Основни функции на съвременните средства за масова комуникация. Тенденции в развитието на масовата култура. Особености на възпитателното взаимодействие на средствата за масова комуникация. Методи и форми за възпитателно взаимодействие в средствата за масова комуникация. Противоречивото въздействие на съвременните мас-медии. Телевизията и насилието. Интернет и възпитанието на подрастващите.

Технология на обучението: Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага от една страна планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./. В зависимост от целите и задачите на обучението по визираната учебна дисциплина се

използват следните форми на **извънаудиторна заетост**: Проучване на литературни източници, свързано с разработване на различни проекти, реферати, доклади, есета; Разработване на библиографска справка по конкретни проблеми от учебната програма; Проучване на литературни източници, свързано с разработване на различни проекти, реферати, есета; Разработване на доклади, реферати, есета върху теми, производни от проблематиката, обсъждана на лекции и семинарни упражнения; Изготвяне на курсов проект.

Избираеми учебни дисциплини за V семестър – Втора група

1.ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ НА УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Добринка Тодорина, катедра „Педагогика”

E-mail: todorina@swu.bg

Анотация: Курсът по „Интерактивни методи на обучение и възпитание“ включва систематичното представяне на главните проблеми на дисциплината, предвид значимото място на интерактивните методи в образователния процес за прерастване на въздействието върху личността във взаимодействие и изграждането на субект-субектни взаимоотношения на интерdependенция на равнище „учител-ученик” и „ученик-ученик”.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на интерактивните методи на обучение и възпитание: Проблемът за интерактивните методи в нашето съвремие. Признаци и инструменти на интерактивното взаимодействие. Характеристика на отделните интерактивни методи на обучение и възпитание. Създаване на интерактивна образователна среда: Алгоритъм за създаване на интерактивна образователна среда. Условия и предпоставки за прилагането на интерактивните методи. Провеждане на интерактивното обучение и измерване на неговата ефективност.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* се осъществява в две форми: лекции и практически упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Практическите упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. *Извънаудиторната заетост* предвижда: разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др.; посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

2.ПЕДАГОГИЧЕСКО МОДЕЛИРАНЕ НА УРОКА ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Педагогическо моделиране на урока по математика“ е съобразено със съвременните технологични варианти за организиране и практическо осъществяване на обучението в началните класове. Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на типовете уроци по математика в I-IV клас и основните учебни дейности, включени във всеки отделен тип урок. Основната цел на програмата е свързана с разкриването на нови възможности за усъвършенстване на обучението по математика в началните класове чрез усвояване от студентите на разработен вариант на система от основни учебни дейности в отделните типове уроци.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични основи на учебната дейност: Характеристика на основните дейности в обучението. Методически аспекти на основните учебни дейности. Систематизация на учебните дейности. Основни учебни дейности в различните типове уроци по математика: Основни учебни дейности в урока за нови знания. Основни учебни дейности в урока за затвърдяване на знанията. Основни учебни дейности в урока за обобщаване и систематизиране на знанията, уменията и навиците на учениците (преговорен урок). Основни учебни дейности в урока за проверка и оценка на знанията, уменията и навиците на учениците. Основни учебни дейности в урока за поправка на контролните (самостоятелните) работи.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти за началните класове; изготвяне на план-конспекти на уроци по математика за I-IV клас и др.

3.ДЕТСКА СПОРТНА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Детска спортна анимация” е свързана с усвояването на широк спектър от знания и умения за оптимизиране на двигателния режим на децата. Студентите се запознават детайлно с основните и специфични методични принципи и способности за реализирането на спортно-анимационна дейност с деца, която има развлекателно-отморяващ и оздравително-профилактичен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, същност и развитие на

спортната анимация. Развлекателно-отморяващи и оздравително-профилактични функции на организираната двигателна активност. Основни групи дейности по физическо възпитание – игрова дейност, гимнастическа дейност, туристическа дейност, спортно-състезателна дейност. Подвижните игри като средство за детска спортна анимация. Щафетните игри като средство за детска спортна анимация. Спортно-подготвителните игри като средство за детска спортна анимация. Гимнастическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Лекоатлетическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Туристическата дейност като форма за детска спортна анимация. Планиране, организиране и провеждане на детски спортен празник.

Технология на обучението: Аудиторната заетост: Практически упражнения. Провежда се мултимедийно представяне на видеоматериали. Наблюдения на допълнителни форми по физическо възпитание в училище. Участие в провеждането на допълнителните форми по физическо възпитание в училище. Организация на **извънаудиторната заетост:** работа в библиотека; работа в Internet; консултации.

Задължителни учебни дисциплини за VI семестър

31.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРИРОДНИ НАУКИ

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

32.ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Теоретични основи на обучението по математика в началните класове“ включва изучаване на знания от психологията на обучението по математика (особености на познавателните процеси в начална училищна възраст – внимание, памет, мислене и др.); от дидактиката и от общата методика на обучението по математика като съдържание на обучение, методи на обучение, форми на обучение, средства на обучение и др. Така студентите придобиват знания за теоретичните основи на обучението по математика и умения за приложение и

интерпретация при решаване на проблеми, отнасящи се до началното обучение по математика.

Съдържание на учебната дисциплина: Психолого-дидактически основи на обучението по математика: Въведение в методика на обучението по математика. Психологически основи на методиката на обучението по математика. Учебен процес по математика. Психолого-дидактически принципи на обучението по математика. Развиване на мисленето на учениците в процеса на обучението по математика. Развиване на когнитивните качества на учениците в процеса на обучение по математика. Общи въпроси на методиката на обучението по математика: Цел и задачи на обучението по математика. Съдържание на обучението по математика – анализ на учебния план и учебните програми. Дидактическа осигуреност на учебно-възпитателния процес по математика – учебници, учебни тетрадки, албуми, нагледни средства и дидактически материали. Методи на обучението по математика. Организация на учебно-възпитателния процес по математика. Планиране. Организационни форми за реализиране на учебно-възпитателния процес – основни и неосновни. Типове и видове уроци.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроци, които предстои да се апробират. Конфериране върху изнесените уроци, поставяне на темите за следващите наблюдения. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците.

33. ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА МУЗИКАЛНОТО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Гл. ас. д-р Магдалена Лобутова, катедра „Музика”

E-mail: m.lobutova@swu.bg

Анотация: Чрез дисциплината студентите придобиват знания и умения за провеждане на основните музикални дейности и за развитие на музикалните способности. Разглежда се методическата последователност за провеждане на всяка от дейностите и технологията за формиране на музикалните способности. Запознават се с организация на учебния процес по музика.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът включва: Теоретически основи на методиката на обучението по музика. Музикални дейности по музика: възприемане на музика; изпълнение (песне, свирене, танцуване), творчески дейности и игри. Същност на музикалната дейност възприемане на музика и етапи при представяне и разработване на произведение. Съдържание на певческата дейност. Етапи при разработване на песен. Видове детски музикални инструменти и начин на свирене с тях. Видове съпроводи.

Музикални игри с движения и български народни танци. Методическа последователност при изучаване и изпълнение на игра. Организация на музикалното възпитание: Организационни форми; Годишно разпределение; Учебници по музика и музикални помагала.

Технология на обучението и оценяване: Студентите разработват всяка от музикалните дейности с конкретен музикален материал, както и проекти на план-конспекти. В средата на семестъра се провежда тест за съставяне и анализиране на задачи за дадена музикална способност. Практическото провеждане на задачи за формиране на музикални способности е втората част от текущия контрол. В края на семестъра се прави втори тест върху целия материал. Изпитът се провежда в две части: писмена и устна. Писменият изпит представлява разработка на дадена музикална дейност; по време на устния изпит студентите отговарят на въпрос от конспект.

34.ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мая Сотирова, катедра „Педагогика”

E-mail: mayasotirova@swu.bg

35.СЛОВЕСНО-ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина по словесно-изпълнителско изкуство е насочена към разширяване уменията на студентите за пресъздаване на литературна творба в живо слово. Същевременно, обучението предоставя възможности пред бъдещите начални учители за овладяване на професионални компетентности, отнасящи се до подготовката и реализацията на художествена интерпретация на литературни творби с ученици в начален етап на основното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на словесно-изпълнителското изкуство. Исторически аспекти в словесно-изпълнителското изкуство. Първи теоретико-методически трудове по словесно-изпълнителска дейност в българското образование. Първи професионални изпълнители. Учението на К. С. Станиславски за “действие чрез словото” – индивидуални упражнения и упражнения с партньор върху провеждане на действена задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Етюди – основни характеристики и структурни елементи. Литературен и действен анализ на

художествени творби. Методът на действия анализ. Действие и противодействие – извеждане на основен конфликт. Основна и конкретна действена задача. Основни изразни средства в словесно-изпълнителското изкуство. Специфични словесно-изпълнителски ефекти. Специфика при интерпретация на лирическа творба. Специфика при интерпретация на лиро-епическа творба. Подготовка и реализация на ансамблова словесно-изпълнителска композиция.

Технология на обучението: Аудиторна заетост - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите се запознават с базисни акценти в историята, теорията и практиката на словесно-изпълнителското изкуство, както и с методи за анализ, подготовка, реализация на словесно-изпълнителски интерпретации върху кратки литературни форми, цялостни творби или откъси от художествени материали от учебното съдържание по БЕЛ (1-4 кл.). Преподаването се допълва с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. **Извънаудиторна заетост (предвидени 45 часа)** – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от изпълнителската психотехника чрез индивидуални или ансамблови словесно-изпълнителски творби върху основата на приказки, стихове за деца, басни и т.н.

Избираеми учебни дисциплини за VI семестър

1.ДОЦИМОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Проблемът за оценяването на качеството в контекста на педагогическите реалности придобива все по-голяма актуалност предвид сложността на задачите, които поставя обществото пред съвременното образование. Модернизацията на българската образователна система неизбежно поставя въпроса за моделите, за взаимстването на опит и реформирането на образователната практика с оглед на реалностите в съвременния свят. Подготовката на бъдещите педагогически кадри изисква изграждането на представа за основните компоненти и функционирането на една съвременна система за оценяване (концепция, институции и регламенти, практика). Важна и амбициозна задача в процеса на педагогическата подготовка на студентите е запознаването с възможностите за модернизиране на оценяването в българската образователна система, за изграждане на модел за сполучливо взаимодействие между традиционно и модерно, между национални приоритети и европейски образователни регулации.

Съдържание на учебната дисциплина: Социални аспекти на проверяването и оценяването. Системата за оценяване като функция на образователната система. Дейности и процедури за оценяване на резултатите на учениците. Варианти на оценяване. Форми на изпитване и оценяване. Тестове за изпитване и оценяване. Оценката на учебно-познавателната дейност на учениците. Контрол и оценка на професионалната дейност на учителя. Методи и техники за оценяване на учителите.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

2.ТЕКСТОВИТЕ ЗАДАЧИ В НАЧАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината „Текстовите задачи в началното обучение по математика“ включва изучаването на текстови задачи (аритметични и геометрични) – тяхната същност, структура и функции; овладяване на методическата система за изграждане на умения у учениците от началните класове за решаване на текстови задачи. Студентите придобиват знания за теоретичните основи на обучението в решаване на текстови задачи и за значението им при усвояване на математическото учебно съдържание.

Съдържание на учебната дисциплина: Текстовите задачи – същност, структура и функции. Класификация на текстовите задачи. Процесът на решаване на текстови задачи – същност и структурни особености. Подходи за обучение в решаване на текстови задачи. Методическа система на обучение в решаване на текстовите задачи в началните класове: цел, съдържание, форми, похвати, средства на обучението в решаване на текстови задачи.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват конспекти за семинарните упражнения. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

3. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА МАТЕМАТИЧЕСКИТЕ СПОСОБНОСТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Педагогическа диагностика на математическите способности» включва изучаване на същността и структурата на математическите способности на учениците в начална училищна възраст; запознаване с разнообразни методики за диагностицирането им; усвояване на основни методически технологии за развитие на отделните структурни компоненти; натрупване на знания и опит за измерване на математическите способности. Студентите трябва да придобият знания от теорията на способностите; да овладеят методи с помощта на които успешно да решават възникващите в учебно-възпитателната практика проблеми, свързани с развитието на математически способности у учениците в начална училищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Проблемът за математическите способности в съвременната психолого-педагогическа литература. Обща характеристика на математическите способности. Същност на математическите способности. Математическите способности като фактор в структурата на интелекта. Математическите способности като самостоятелна система. Структура на математическите способности на учениците от началните класове. Основни компоненти. Теоретичен модел. Диагностициране на математически способности на учениците от началните класове. Система от процедури. Учебното съдържание по математика за развитие способностите на учениците от началните класове. Педагогическият опит. Положителни страни. Слабости и грешки. Методическа система за развитие на математически способности – цел, съдържание, средства, методи, организационни форми на обучение. Методически технологии за развитие на математически способности при: усвояване на аритметичен, алгебричен, геометричен материал. Измерване на математически способности.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват конспекти за семинарните упражнения. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

Избираеми практикуми за VI семестър

1.ОРГАНИЗИРАНЕ ОТДИХА НА ДЕЦАТА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Практикумът по организиране отдихът на децата запознава студентите на практическа основа със същността и особеностите на педагогическия процес в училище в условията на организиран отдих извън училището (лагери, почивни станции, екскурзионни летувания).

Съдържание на учебната дисциплина: Свободното време на учениците: измерения и педагогически проблеми. Отдихът на учениците: нормативни, здравни, финансови и педагогически аспекти. Предварителна подготовка за организиране отдиха на учениците. Педагогически планиране и осигуряване на дейностите по време на отдиха на учениците. Клубна организация на дейността по време на отдиха на учениците. Практическа работа в тематични клубни форми по интереси. Работа в комплексни форми по интереси.

Технология на обучението: По време на *практическите занятия* основно се използват групови форми на работа: студентите работят в екипи, като се структурират съобразно избраните форми на работа и решаваните задачи. При завършването на практикума екипите фронтално и „пред публика” представят и защитават идеите си за дейността, която ще организират в лагерни условия, начините на осъществяването ѝ, необходимите материали и средства. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от евристични методи за работа в екип: евристична беседа, мозъчна атака, синектика, „метод на експертни оценки”, метод „635”. *Извънаудиторна заетост* (самостоятелна работа) предвижда: подготовка на художествено-литературни материали, подходящи за работа в организиран отдиш с учениците; емпирично проучване на интересите на учениците за дейностите, които очакват, при евентуално отиване на лагер на море или планина.

2.АКТЬОРСКИ ТРЕНИНГ ЗА УЧИТЕЛИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебният практикум предоставя възможности за формиране у студентите – бъдещи предучилищни педагози на умения в областта на актьорското майсторство. В практическите упражнения студентите овладяват основни елементи на актьорската психотехника, което допринася за обогатяване на уменията им за педагогическо взаимодействие. Върху основата на конкретни сценически задачи (актьорски етюди) студентите усъвършенстват придобитите умения с оглед постигането на артистично и въздействащо изпълнение пред публика. Обучението дава възможност студентът сам да открива себе си, своите творчески възможности и ресурси.

Съдържание на учебната дисциплина: Постигане на оптимален психофизически статус. Публика и напрежение. Действието като материал за актьорското изкуство. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (внимание и наблюдателност). Индивидуални етюди и етюди с партньор. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (вяра и наивност). Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (въображение и фантазия). Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (емоционална и сетивна памет, усет за пространство), етюди с партньор и групови етюди. Метод на физическите действия по системата на К. С. Станиславски. Действителност и измислица – кинолента на вътрешните виждания. "Магическо ако" и упражнения за действие в измислицата – сценични задачи в условията на въображаеми обстоятелства. Действен анализ на литературна творба. Сценическо общуване и действие чрез словото. Изграждане на образна характерност върху основата на авторов текст. Работа върху монолог. Нормативност и органичност на словесното действие – изграждане на говорна характеристика. Упражнения върху сценически задачи с пречещи обстоятелства; противодействие – психоконтактност и психореактивност.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез *практически упражнения (продължителност 45 часа)*, в които студентите подготвят и изпълняват индивидуално, с партньор или в ансамбъл кратки етюди, сценически задачи върху изпълнение на монологизми, диалози и откъси от драматургически творби. *Извънаудиторна заетост (предвидени 45 часа)* – студентите самостоятелно проучват и подбират монологизми, диалози, откъси от драматургически произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от актьорската психотехника.

3.ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Интерактивни методи при обучението по математика“ включва изучаване на същността и спецификата на постановките за интерактивните методи; на техните съществени характеристики, за

мястото им в обучението по математика. Студентите придобиват знания за особеностите на приложение на тези методите в началните класове и тяхната роля за усвояване на математическите знания.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи постановки за интерактивните методи и особености на приложение в началните класове. Интерактивните методи и тяхното приложение в уроците по математика в началните класове. Приложение на интерактивните методи в уроците за нови знания. Приложение на интерактивните методи в уроците за затвърдяване на знанията за: естествените числа, аритметичните действия събиране и изваждане, аритметичните действия умножение и деление, текстовите задачи и геометричните знания. Използване на интерактивни методи в обобщителните и преговорните уроци.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Практическите упражнения се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на различни интерактивни методи на обучение и съвременни средства за онагледяване. Те се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроците. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

Задължителни учебни дисциплини за VII семестър

38.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: В процеса на изучаването на курса по „Методика на обучението по математика в началните класове“ студентите, опирайки се на знанията си по математика, психология и дидактика се запознават със специалните и частните методически въпроси: с методиката на обучението на учениците от началните класове в решаване на текстови задачи, с методиката за изучаване на мерките и действията с именувани числа, с методиката за формиране на понятията за естествени числа и др. Усвояват и редица методически умения: умения за анализ на учебното съдържание, умения за подбор на учебни задачи и подходящи похвати и форми за тяхното решаване, умения за планиране на учебно-възпитателната работа, умения за наблюдаване и анализиране на работата на учителя и учениците по време на урока, умения за осъществяване на учебно-възпитателния процес по математика и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Специални въпроси на методиката на обучението по математика в началните класове: Методика за запознаване на учениците с текстови задачи. Методика за обучение на учениците в мерки и именувани числа. Аритметични операции с именувани числа. Методика за запознаване на учениците с геометрични знания. Методика за запознаване на учениците с устно смятане. Методика за обучение на учениците с алгебрична пропедевтика. Занимателното в обучението по математика в I-IV клас. Частнометодически въпроси: Методика за формиране на понятие за едноцифрените числа и действията с тях. Методика за формиране на понятие за двуцифрени числа и действията с тях. Особености в методиката при запознаване на учениците със събиране на едноцифрени числа с преминаване на десетицата и обратните случаи при изваждане. Методика за обучение на учениците с таблично умножение и деление. Методика за формиране на понятие за трицифрените числа и действията с тях. Методика за формиране на понятие за многоцифрените числа и действията с тях. Методика за изучаване на зависимостите между компонентите и резултатите на аритметичните операции.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на презентации и с приложението на различни интерактивни методи. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроци, които предстои да се апробират. Конфериране върху изнесените уроци, поставяне на темите за следващите наблюдения. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

39. ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Георги Драчев, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: georgi_drachev@swu.bg

Анотация: Курсът по теория и методика на обучението по изобразително изкуство има следната основна цел: да даде комплексни познания от областта на теорията на изобразителното изкуство и свързаната с нея методика на преподаване в началната училищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в същността на учебната дисциплина. Взаимодействие на изобразителното изкуство с другите изкуства. Характеристика на художествения образ и изразните средства в изобразителното изкуство. Специфични особености на графиката. Приложна графика. Основни понятия в цветознанието. Ролята на цвета в изобразителното изкуство. Особености на живописата.

Методически проблеми в учебния процес по живопис. Особености на скулптурата, като обемно-пластично изобразително изкуство. Декоративно-приложни изкуства. Характеристика и анализ на изобразителните дейности от различните раздели на изобразителното изкуство, застъпени в обучението по изобразително изкуство. Специфични особености на учебния процес /урока/ по изобразително изкуство в началния курс. Цел, задачи, принципи, методи и методически форми в обучението. Характеристика на учебните помагала по изобразително изкуство. Нагледните средства и мястото им в обучението по изобразително изкуство. Приемственост в обучението по изобразително изкуства между предучилищната възраст и I клас. Проблемната ситуация в обучението по изобразително изкуство, като форма за стимулиране на въображението на учениците в началния курс. Анализ на съдържанието и особеностите на действащата учебна програма по изобразително изкуство. Анализ на художествена творба.

Технология на обучението: В процеса на обучение се използват съвременни нагледни и аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес /аспектот с диапозитиви, компютри и видеотехника с около 50 видеофилма и голям брой репродукции на художествени произведения и дидактически материали от подбрани студентски и детски рисунки/. Необходимо условие за усвояване на минимума от знания е задължителното посещение на лекциите и упражнения.

40.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РОДИНОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Нино Михайлов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: nipemih@swu.bg

Анотация: Методиката на обучение по родинознание и природознание като частна методика актуализира, адаптира и интерпретира по специфичен начин в конкретно-съдържателно отношение изучаваното в основните психолого-педагогически дисциплини. Тя усъвършенства организационно-педагогическата култура на студентите с предвиденото разнообразие от форми, средства и дейности, като ги учи да координират и планират работата си както вътрешно-предметно и тематично, така и по отношение съгласуваното взаимодействие с останалите учебни предмети в началното училище. В операционно-дейностен аспект научно аргументира и осигурява използване на наученото от останалите учебни дисциплини в комплексната по характер методическа практика на МОРП. Издига на по-високо ниво творческите способности и умения на студентите, осигурявайки поле за изява в променящи се условия и ситуации, съобразно перманентността и диалектиката на педагогическия процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи въпроси: МОРП като самостоятелна педагогическа наука. Специфични принципи и подходи на обучението по родинознание и природознание. Учебен процес по родинознание и природознание. Методи, похвати и средства в обучението по родинознание и природознание. Съдържание и структура на учебно-познавателната дейност. Изграждане на интегрални личностни качества и социализация на ученика. Вътрешно-предметни и междупредметни

връзки в обучението по родинознание и природознание. Специални методически въпроси: Здравно-хигиенно обучение и възпитание. Цел, задачи и учебно съдържание по Роден край в първи клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Околен свят във втори клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и природата в трети клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и обществото в трети клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и природата в четвърти клас. Съвременни идеи и подходи за оптимизиране и повишаване ефективността на обучението по природознание и родинознание.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като лекция, беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. По време на *хоспетирането* студентите наблюдават и коментират уроците изнесени от базовия учител, акцентирайки на структурата на урока, учебно-познавателното съдържание и дейностите на учителя и учениците за неговото преподаване и усвояване, възпитателните въздействия, работната атмосфера в клас и т.н. Студентите изнасят пробни уроци. **Самостоятелната подготовка** предвижда и обхваща: подготовка за практически упражнения по всяка тема (съобщения, експозета, доклади, план-конспекти; библиографски справки и др.); подготовка за изнасяне на пробен урок; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

41.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Педагогика”

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Дисциплината предоставя на студентите специална методическа компетентност за изграждане на технологична грамотност, за развитие на инициативността и предприемчивостта у учениците от началното училище. Проблематиката на курса е теоретична и праксиологична проекция на ДООИ за учебна програма „Технологии и предприемачество”, валидна и задължителна за началния етап на общото образование. Това е отразено в тематиката на курса. Под формата на ключови модули се изгражда представа за взаимовръзките между развитието на труда, икономиката, технологиите и човешката предприемчивост. Съдържанието на дисциплината е ориентирано към ефективното и необходимото за училищната практика. Специален акцент се поставя върху извънкласните, извънучилищните и неформалните алтернативи на технологична подготовка на учениците, но най-вече върху стимулирането на предприемаческия им дух.

Съдържание на учебната дисциплина: Образование, технологична култура и развитие на предприемаческия дух. Трудът, техниката, технологиите, икономиката, предприемачеството и развитието на личността като предмет на обучение. ДООИ по УП „Технологии и предприемачество”. Психологична и социална зрялост на учениците

и адекватността на образователната проблематика и практическа дейност. Предприемачеството – аспекти на разбиране. Функционален модел на предприемача като целеви ориентир на предприемаческата подготовка. Предприемачът като носител на развитието. Невидимата ръка – пазарът. Пътните знаци – цените. Потребителите, ценова система, волята на хората. Трудът на хората. Потребност от труд. Личен бюджет и семеен бюджет – финансов план за приходите и разходите. Техническо конструиране и техническа дейност. Конструкторско мислене – базови равнища. Модели и моделиране. Трудовият опит като компонент от социалния опит. Оперативен образ. Конструктивен и технологичен анализ. Изисквания към подбора и дейностите в учебно-трудова дейност на учениците. Транспортна, строителна и битова техника и домашни уреди.

Технология на обучението: За аудиторна дейност: Лекционният материал е отворен за адаптиране, с включването на допълнителни проблеми, интересувачи студентите. Практическите упражнения се провеждат в реални условия на началното училище от I до IV клас. За целите на практическите упражнения студентите разработват предварително план-конспекти, технологична документация, прототипи на изделия. В обучението се използват на тренинг-техники, ситуационни задачи и ролеви игри. Самостоятелната и екипна работа са равнопоставени. **За извънаудиторна дейност:** студентите разработват план-конспекти, есета, технологична документация, прототипи на изделия; посещават самостоятелни и групови консултации; извършват самостоятелни четения в библиотека и Интернет мрежата; правят проучвания, обработват емпиричен материал и документи.

Избираеми учебни дисциплини за VII семестър

1.ПРОЕКТНО-БАЗИРАНА УЧЕБНА ДЕЙНОСТ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината «Проектно-базирана учебна дейност в началното училище» обхваща проблематика, свързана с процесуално-технологичното усъвършенстване на учебно-възпитателната дейност в началните класове. Студентите имат възможност да се запознаят с една съвременна интерпретация на метода на проектите и неговото приложение в условията на съвременното училище. На вниманието на бъдещите учители се предоставя за осмисляне и собствен творчески прочит конкретен модел за приложение на проектно-базирана учебна дейност, основан на идеите на междудисциплинарността и синтеза на хуманитарното и природонаучното знание.

Съдържание на учебната дисциплина: Методът на проектите в контекста на новите педагогически търсения. Методът на проектите в аспекта на историческата динамика. Методът на проектите в условията на обучението в сътрудничество.

Съвременни измерения на проектната учебна дейност. Дидактически характеристики на проектната учебна дейност. Проектна учебна дейност в условията на класно-урочната система. Специфика на проектната учебна дейност в началното училище. Възможности за активизиране на потенциала на проектната учебна дейност в съвременното училище. Синергетичен вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност в началното училище. Същност и принципи на изграждане на синергетичен вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност. Структура и съдържание на проектната учебна дейност. Ефективност на проектно-базираната учебна дейност в началното училище. Система от критерии и показатели за измерване на ефективността на проектно-базираната учебна дейност. Процедура за осъществяване на оценъчно-диагностичната дейност в условията на учебна проектна работа на учениците. Съдържателни аспекти на приложението на проектно-базирана учебна дейност в началните класове.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

2.ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ТВОРЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина «Психолого-педагогически основи на творческата дейност по математика» е съобразено с иновациите в организирането на учебно-възпитателната работа като цяло и в частност – на тази по математика в началните класове. Студентите изучават специфичните особености на организацията на творческата дейност по математика в началните класове. Целта на лекционния курс е да се разкрият специфичните особености на общите организационни форми при обучението на учениците в решаване на творчески задачи по математика.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа характеристика на общите организационни форми на обучение. Общите организационни форми в обучението по математика. Творчество и етапи на творческия процес. Творческите задачи в методическата литература. Творческата дейност на учениците в нормативната база. Педагогически опит и практика. Организация на творческата дейност при усвояване на аритметични знания. Организация на творческата дейност при усвояване на алгебрични знания. Организация на творческата дейност при усвояване на геометрични знания.

Организация на творческата дейност при усвояване на текстови задачи. Организация на творческата дейност при усвояване на мерки и именувани числа.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни таблици за онагледяване. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; изготвяне на тестове и контролни работи за учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

3.МЕТОДИКА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Нино Михайлов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: nipemih@swu.bg

Анотация: Дисциплината подготвя студентите за пълноценна в съдържателно отношение, многостранна и целенасочена работа по формиране и развитие на социалната компетентност на учениците чрез обучението по Родинознание и Природознание. Изясняват се специфичните възможности на тези учебни предмети за ориентация и разбиране на връзките в заобикалящия ги свят, за реализиране на междупредметни връзки, за навлизане в разнообразни области на научното познание, като география, история, биология, физика, химия, екология. Обобщаването на това познание дава по-цялостен поглед върху света, помага на учениците да усвояват елементи от стратегията на учене и да се адаптират и приобщават към обществените структури.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност, обект и предмет на методиката; поява и развитие на идеята за социална компетентност; научни основи и връзка с останалите психолого -педагогически учебни дисциплини. Личностно развитие на ученика – педагогически цели, дейностен подход и социална компетентност; интегралният подход в педагогическия процес. Идеята за гражданско образование в училището като познавателна основа на социалната компетентност; цели, задачи и принципи на гражданското образование. Тематично съдържание по гражданско образование в отделните образователни степени. Концептуализация на педагогическия процес и създаване на модели за формиране на социална компетентност. Възможности на обучението по „Роден край”, „Околен свят” и „Човекът и природата” в началния курс за развитие на ученическата личност. Обучението по „Човекът и обществото” в началния курс като фактор и етап при формирането на социалната компетентност. Организационни форми в училище и извън него за формиране на социалната компетентност. Възможности за усъвършенстване на обучението, насочено към социалната компетентност. Концептуално-дейностен модел за изграждане на социална компетентност. Усвояването на образователния стандарт като базово условие и първо хоризонтално равнище на

социалната компетентност. Работата на учениците с модели и моделиране като елемент от образователния стандарт. Овладяването на общо-учебни умения като условие за социална компетентност и елемент от модела. Проблемно-изследователското учене като подход за развитие на ученическата активност. Постоянна смяна на заеманите позиции в учебно-възпитателния процес като фактор за обогатяване на социалната компетентност.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост – Лекционният курс* се провежда по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като лекция, беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси от лекцията. След всеки пет лекционни въпроса се правят тестове, целящи да проверят как се възприема и осмисля от студентите учебния материал, както и да дадат на преподавателя обратна информация за качеството на лекциите. **Самостоятелната подготовка** предвижда и обхваща: подготовка за семинарни упражнения по всяка тема (съобщения, експозета, доклади, план-конспекти; библиографски справки и др.); подготовка на план-конспект за изнасяне на пробен урок; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Избираеми практикуми за VII семестър

1.ЕЛЕКТРОННИ УЧЕБНИ СРЕДСТВА В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Педагогика”

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Непрекъснатото навлизане на технологиите в света около нас налага своевременното модернизиране на образователната система, както и на прилаганите учебни средства. Новия модел на обучение, реализиран с помощта на иновативните технологии се основава главно на средствата на информационните и комуникационните технологии, подпомагащи осъществяването на информационните взаимодействия между учениците и учителя. Именно електронните учебни средства, прилагани в образованието подпомагат дидактическото обезпечаване на обучението, реализирано в новата информационна среда. Те съдействат за разнообразяването на учебния процес, повишават мотивацията за активно участие на учениците, както и за реализирането на всички заложи цели на обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Електронни образователни ресурси – същност, основни понятия, видове. Възможности за приложение на съвременните технологии в учебния процес. Информационни и комуникационни технологии. Мултимедийни системи и технологии. Компютърна презентация. Електронно обучение. Свободен софтуер. Интерактивни технологии. Работа с интерактивни електронни средства. Създаване на уроци с електронно съдържание. Работа с интерактивна дъска. Интегриране на технологии и използване на ресурси за работа с интерактивна дъска.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – практическите упражнения се провеждат по утвърдения начин в мултимедийна лаборатория на Факултета по педагогика. *Самостоятелната работа* предвижда: подготовка за упражненията по темите; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на проекти с практическа насоченост.

2. КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНИЧЕСКИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Педагогика”

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се провежда под формата на практикум и задълбочава технико-технологичната компетентност на студентите. Съдържанието е изведено върху основни понятия, термини и практически дейности свързани с техниката, технологиите, конструирането, моделирането и приложно-техническата комбинаторика. Подготовката по дисциплина допълва методическата култура на студентите и в този смисъл тематиката на курса се явява проекция на: изискването студентите да имат конкретни практически умения да планират, конструират и изработват различни продукти, модели и изделия, свързани с ДОС на учебната програма „Технологии и предприемачество” за начално училище; мотивирания интерес на студентите да разработват конструктивно-технически и технологични модули за различни алтернативни формати на извънучилищното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Техническа и технологична документация. Материали. Техника. Технологии, операции и манипулации. Конструиране, моделиране, макетиране. Проекти „Работилница”.

Технология на обучението: *За аудиторна дейност:* практическите упражнения се провеждат с използването на фронтална, групова или индивидуална организация дейността на студентите. Реализират се в условията на учебна работилница. Завършват с дебрифинг. Ключовите понятия и термини от модули с № 1, 2, 3, 4 и 5 се усвояват чрез дейностите от ИАД и чрез флаш карти, като последните имат допълнителната функция да диагностицират степента на овладяването им. Индивидуалната и екипната работа по курсовите проекти са приоритет. Темите на проектите са описани в Модул VI. Студентите избират, разработват и презентират един индивидуален и един екипен проект. *За извънаудиторна дейност:* студентите разработват технологична документация, прототипи на изделия; използват се самостоятелни и групови консултации, самостоятелни четения, проучвания, събиране на емпиричен материал, работа в библиотека, Интернет, работа с документи и пр.

3. ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ТЕХНИКИ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Георги Драчев, катедра „Изобразително изкуство“

E-mail: georgi_drachev@swu.bg

Анотация: Курсът по „Изобразителни техники в началното училище“ има следната основна цел: да даде комплексни познания от областта на преподаването по изобразително изкуство, свързано с конвенционални и алтернативни подходи и програми, като: арт педагогика, проектна дейност и други. В практическия курс са включени дейности, свързани с новостите от методиката практиката за преподаване по изобразително изкуство, обяснени и анализирани са алтернативните програми, които могат да бъдат избрани и реализирани от учителски колективи по желание. Практическите упражнения са свързани с действащите програми и алтернативни новости, които могат да бъдат реализирани в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Смесената техника като форма за стимулиране на въображението в началната училищна възраст. Изпълнение на колективна рисунка с използване на максимален брой материали и изразни средства. Изпълнение на индивидуални и колективни рисунки по методиката на Джани Родари с използване на методи за стимулиране на въображението, като: метаморфоза и аглутинация. Апликацията и нейните разновидности като техника, използвана в обучението по изобразително изкуство в началната училищна възраст. Графични техники в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Живописни техники в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Техники от декоративното изкуство в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Изграждане на обемна форма от предварително събрани природни материали. Рисунка или серия от рисунки в изложбена галерия по творби на художници. Анализ на творби от професионални художници.

Технология на обучението: Обучението на студентите включва: практически упражнения. Съдържанието на часовете в практическите упражнения са свързани с решаване на методически проблеми, отразяващи новостите в методиката за преподаване на изобразително изкуство в началната училищна възраст. В процеса на обучение се използват съвременни аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес: голям брой репродукции на художествени произведения и дидактически материали от подбрани студентски и ученически рисунки. Студентите имат възможност да участват в дискусии, свързани с лекционния курс, и да изпълняват практически задачи, свързани с новостите от практиката в обучението по изобразително изкуство.

ДОЦ. Д-Р ЯНКА СТОИМЕНОВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“